

PREMOGOVNIK

V E L E N J E

RUDAR

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE IN POVEZANIH DRUŽB

Gradili bomo nov izvažalni jašek NOP II

stran 6

Šola poslovnih znanj z novo ustvarjalno energijo

stran 10

Razpis štipendij za šolsko leto 2009/10

stran 15

Pili smo Pako in Ljubljano!

stran 22

Maj 2009

5

številka

Izhaja od leta 1953

Nov izvažalni jašek NOP II

stran 6

Šola poslovnih znanj

stran 10

Pili smo Pako in Ljubljano

stran 22

Evropa, prihajamo!

stran 44

VSEBINA

- 4 | Razgibano odkopavanje v prvih petih mesecih
- 5 | Demontaža odkopa -120 A
- 6 | Gradili bomo nov izvažalni jašek NOP II
- 9 | Nova viseča dizelska lokomotiva
- 10 | Šola poslovnih znanj z novo ustvarjalno energijo
- 11 | Povzetki projektnih nalog Šole poslovnih znanj
- 14 | Družbena odgovornost v očeh mladih študentov
- 15 | Razpis štipendij
- 16 | Najuspešnejši promotor
- 17 | Primerjanje v znanju in raziskovanju je zdravo
- 18 | 3. julija bo dan rudarjev
- 19 | Konferenca ENRE
- 20 | Na obisku: Marko Meža
- 22 | Pili smo Pako in Ljubljano
- 25 | Zakladnica ponudbe znanja in izkušenj
- 26 | Hitrorastoče energetske rastline v Premogovniku Velenje
- 28 | Center za varstvo odraslih raste
- 29 | Projekt pokalkulacij
- 30 | Mladi nogometaši imajo novo igrišče
- 31 | »Slovenija hodi« na Golteh
- 32 | Pomladni zvoki domačih godbenikov
- 33 | Projekt Vrtca Velenje Premog je luč
- 36 | Znova na Goro Oljko
- 37 | Obvestila za člane Kluba upokojencev
- 38 | Minerali iz Premogovnika Velenje prvič na MINFOS-u
- 40 | Filipini, 4. del
- 42 | Zdravje
- 44 | Prijetno presenečenje prve lige
- 46 | Športne igre slovenske energetike

VZPONI IN PADCI SO STALNICE V DRUŽBI

Iz dneva v dan smo tarče prikazov globalne krize, njenih učinkov na slovensko gospodarstvo, finančni sektor in prebivalce. Pod tem vplivom seveda ne zmoremo misliti drugače, kot da se bližajo vedno bolj neugodni gospodarski trendi. Družba RGP kot hčerinsko podjetje Premogovnika se skuša tem družbenim procesom čim bolje prilagajati. Ko se razrašča kriza, prizadene sleherni celico družbe. V RGP-ju se trenutno soočamo predvsem z odprtimi terjatvami in prizadevno iščemo izhode iz nastale situacije.

V uvodnem razmišljanju bi se resnično rad izognil prevelikemu tarnanju in neugodnim napovedim za prihodnost. Nedvomno tudi ne zmorem analizirati vseh razlogov in resnice o krizi. Vedno bolj pa vsem postaja jasno, da nas iz nje ne bodo popeljali odgovori na ekonomska vprašanja ali iznajdba doktrine, ki bi čez noč spremenila gospodarski sistem in delovanje ekonomske politike. Jasno je tudi, da plavamo s tokom krize vodilnih držav sveta, posebno tistih, ki so pomembne svetovne velesile ali glavne gospodarske partnerice Slovenije. Jasno je tudi, da iz tega toka ni mogoče izstopiti.

Nesmiselno bi bilo zatrjevati, da se RGP ne sooča z zunanjimi vplivi in dejavniki, ki krojijo finančno poslovanje in spreminjajo pričakovane uspehe ter vnašajo negotovost. Prepričani smo tudi, da ne obstaja noben model, po katerem bi na hitro rešili bančni in širši finančni sistem ter krizo v svetu. V teh razmerah skušamo čim bolj iznajdljivo iskati nove smeri, izhod, ki bo ustrezen za vse.

Načelo, da si solidaren, da imaš pred očmi čim širšo družbeno korist in dolgoročni učinek, je morda v teh časih posebno, lahko bi rekel, nenavadno, saj večina meni, da gre za silno ogroženost vseh in vsakega, za preživetje, za boj, v katerem bodo poraženci in zmagovalci: eni brez vsega in drugi z nakopičenim (iz)plenom. Nas vodi misel, da je v teh časih morda potrebno, toliko bolj kakor pred krizo, ohraniti pozitivni pogled in preprečevati paniko, ki se ustvarja v družbi. Ta Zemlja je namreč prenesla že veliko kriz, a nobeni izmed njih ni uspelo ustaviti razvoja. Proces, ki jih doživljamo, so vpeti v korelativni krog. Če smo ta trenutek priča »gospodarskemu padcu«, lahko gojimo upanje, da nas bo to okrepilo, prekalilo in celo pokazalo neke nove poti. Priznati moramo, da se je marsikatero načelo postavilo na glavo in da smo zaposleni prisiljeni razmišljati drugače.

Zelo slikovito ta preobrat mišljenja ponazarja zgodba o kralju Midasu. Ta si je nekoč zaželel, naj se vse, česar se bo dotaknil, spremeni v zlato, in bog Dioniz je njegovo vročo željo uslišal. Kralj Midas je sprva ves navdušen stremel nad bliščem okoli sebe: v zlato so se spremenili drevesna veja, kamen, njegova oblačila, pot, po kateri je hodil, kupica. Žal pa se je v zlato spremenila tudi pijača, ki bi jo rad popil, pa jabolko, ki bi ga želel pojesti. Žalosten je spoznal, da bo od lakote umrl. Uvidel je, da se mora znebiti vsega zlata okoli sebe in da mora takoj spremeniti cilje, potrebe, vrednote.

Tako v RGP oblikujemo filozofijo za preživetje v novih razmerah. Iščemo priložnosti za nov razvoj, nove programe, ki bi prinesli korist najširši družbeni skupnosti. V naraščajočem kroženju je, da ene stvari minevajo, a se druge rojevajo. Da je sovisnost vpeta v vse pojave našega življenja, v sleherni cilj in uspeh. In ravno zaradi te sočasne dvojnosti vsega v vsem je mogoče z optimizmom gledati na prihodnost.

Mag. Marjan Hudej, direktor RGP

Časopis Premogovnika Velenje
in povezanih družb,
maj 2009, številka 5

IZDAJATELJ

Premogovnik Velenje

UREDNIŠTVO

Glavna in odgovorna urednica:
Diana Janežič
Novinarka in lektorica:
Dragica Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899-6396, faks 03/5869-131,
el. pošta: diana.janezic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Tadeja Mravljak Jegrišnik, predsednica,
Diana Janežič, glavna in odgovorna urednica,
Dragica Marinšek, lektorica,
Ivo Hans Avberšek, oblikovalec,
Pavel Skornšek, Proizvodnja,
Branko Mlinšek, svet delavcev,
Tomo Lipnik, sindikat,
Helena Šumah, HTZ Velenje,
Ivan Pečovnik, RGP,
Srečko Gračner, PV Invest,
Suzana Puc, GOST

OBLIKOVANJE

Ivo Hans Avberšek, StudioHtz, HTZ Velenje,
el. pošta: hans@rlv.si

TRŽENJE OGLASOV

StudioHtz, HTZ Velenje, kontakt:
David Koren, el. pošta:
narocila.studiohtz@rlv.si, tel.
03/5871-774, GSM 051-301-634

TISK

StudioHtz, HTZ Velenje,
I. P., d. o. o., Velenje

NAKLADA

4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejemajo zaposleni
v Skupini Premogovnik Velenje
in člani Kluba upokojencev Premogovnik
Velenje brezplačno. Davek na
dodano vrednost po stopnji 8,5 %.
Poštnina plačana pri pošti 3320.

NASLOVNICA:

Premogovnik Velenje
foto Hans

RAZGIBANO ODKOPAVANJE V PRVIH PETIH MESECIH

V aprilu smo odkopali nekoliko več premoga, kot smo načrtovali, in sicer 297.933 ton. V maju naj bi ga v 20 delovnih dneh 250.000 ton.

Ob tem pa se je v aprilu poraba premoga zaradi posledic recesije, velike vodnatosti rek in nenazadnje zelo visoke kalorične vrednosti premoga (11.575 KJ/kg) občutno zmanjšala. Povprečna toplotna vrednost premoga v prvih štirih mesecih leta je bila 10.800 KJ/kg.

Poročilo o odkopavanju premoga v aprilu je bila ena od točk dnevnega reda seje razširjenega kolegija direktorja 8. maja. Direktor **dr. Milan Medved** je najprej pohvalil vzorno urejena delovišča v času podaljšanih prvomajskih praznikov in se pri tem zahvalil vsem delavcem za njihov prispevek k ustvarjanju neproblematičnih razmer v času daljšega mirovanja odkopov.

V nadaljevanju je povedal, da je razmeroma visoka deponija premoga, blizu 500 tisoč ton, terjala dodatne napore za njegovo prodajo. Zaradi recesije to ni bila enostavna naloga, še toliko bolj, ker je usahnila možnost prodaje električne energije v Italijo in na južna tržišča. Kljub temu ugotavljamo, da sta se v nasprotju s še slabšimi napovedmi izenačili ponudba in povpraševanje. Dr. Medved je poudaril, da je treba letos, ko bodo posledice recesije še posebno hude, storiti vse za čim lažji prehod prek težavnih razmer.

PREMONTAŽE ODKOPOV

»Strahu, da bo premoga zmanjkalo v prvi polovici leta, kakor je kazalo še v februarju, ni več, in sicer iz treh razlogov: poraba v TEŠ je nižja, kot je bilo predvideno, odkopali smo več premoga, kot smo načrtovali, in njegova kakovost je boljša od načrtovane, predvsem na odkopu -50 A v jami Pesje,« je v poročilu za Rudar o poteku proizvodnje premoga in drugem dogajanju v jami v aprilu in maju najprej dejal vodja področja proizvodnje in glavni tehnični vodja **mag. Marjan Kolenc**.

V aprilu je začel delati odkop -50 A v jami Pesje, v južnem krilu jame Preloge pa je pospešeno tekla demontaža odkopa -120 A. Ta odkop je tako končal z zelo uspešnim delom in enako uspešno je potekala tudi njegova demontaža.

»Sekcije so bile demontirane v štirih

Odkop G2B

dneh. 22. aprila je bila dosežena ena od rekordnih demontaž, saj je bilo v enem delovnem dnevu demontiranih 25 sekcij. Zakaj je to veliko? V normalnih delovnih razmerah demontiramo 9 sekcij na dan.

Do tako velikega odstopanja na odkopu -120 A je prišlo iz več razlogov. Dostopne proge so omogočale, da smo demontirali sekcije na obeh straneh odkopa, kar pomeni 18 sekcij na dan, poleg tega smo v demontažo vključili več delavcev in delovne razmere so bile res dobre. Za primerjavo naj povem, da smo doživeli že tudi demontaže v zelo slabih razmerah in takrat smo bili veseli, če smo demontirali eno sekcijo na dan. To kaže izredno pomembnost dobrih razmer na delovišču, seveda pa ne smemo prezreti tudi zelo angažiranega dela rudarjev, strojnikov in elektrikaarjev. V tem primeru jih je sodelovalo po šest v eni ekipi,« je poudaril mag. Kolenc.

Konec aprila pa se je začela montaža odkopa -120 B. Precej težav je bilo pri njegovi pripravi, predvsem odvozne proge. 20. maja so z delom končali sodelavci Priprav, sedaj poteka montaža odkopne in odvozne opreme, 15. junija pa naj bi

odkop pričel z rednim delom.

V maju je potekala tudi demontaža odkopa G2B v jami Preloge, tako da je v maju in bo do predvidoma 15. junija prihajal premog le z odkopa -50 A. »Etaža je lepa, odkopna dolžina je optimalna, na odkopu deluje naša najboljša odkopna oprema in sedaj lahko rečem, da tako idealnega odkopa že dolgo nismo imeli. Upam, da bo ostalo tako,« je optimističen mag. Kolenc.

ZGODOVINSKI G2B

Kako vodja proizvodnje ocenjuje delovanje enega najslavnejših odkopov Premogovnika Velenje – G2B, od katerega smo veliko pričakovali? »Dejstvo je, da je bil najdaljši in ga bomo zapisali v zgodovino, ni pa bil rojen pod srečno zvezdo. Že pri pripravi odkopa smo morali odstopati od načrtovanih parametrov v projektu. Vzrok zanje so bili vmesni peski in geološka razgibanost sloja, zato smo morali odkop narediti ožji in krajši. V določenih delih smo prišli v slab material, kar je povzročalo težave pri odkopavanju.

Na drugi strani pa je odkop v enem delu dosegel zelo dobre rezultate in izjemni

napredek. Daljšanje odkopa na 210 metrov je bilo težavno in delovanje odkopa na tej dolžini je bilo naporno skoraj do konca.

Na odkopu G2B je bilo odkopanega bistveno več premoga, kot smo načrtovali, delal pa je dalj časa, kot je bilo predvideno. Zaključil naj bi že v januarju, a je šele v aprilu in to je povzročilo spremenjeno organizacijo odkopne fronte v G-območju.

Poudariti je treba, da nas omenjene težave nikakor niso odvrnile od tega, da ne bi imeli več tako dolgih odkopov. Naslednji odkop v G-območju bo v celoti 210-metrski in na njem pričakujemo bistveno boljše rezultate oziroma razmere za delo. Težave na odkopu G2B namreč niso bile zaradi njegove dolžine, ampak zaradi prog in slepega dela odkopa.

Začetek delovanja novega odkopa v G-območju je variabilen in je odvisen od porabe premoga v TEŠ ter kurilne vrednosti premoga na odkopu v jami Pesje. Možnosti za njegov začetek so od septembra do konca leta.«

PREMOGA NE BO ZMANJKALO

Okoli 500 tisoč ton premoga na depozitu na prvi pogled kaže, da je premoga dovolj. Mag. Kolenc pa je bolj previden: »Če napovedujemo leto do konca, moramo imeti v Premogovniku Velenje od sredine maja naprej povprečno dnevno proizvodnjo 16.500 ton z upoštevanjem boljše kakovostjo premoga od načrtovane. Letni načrt namreč predvideva 44.000 TJ energije oziroma 4 milijone 70.000 ton premoga. Delala bosta dva odkopa.

Od začetka avgusta do konca septembra bo v TEŠ potekal remont na bloku 4, ki bo vplival tudi na nedelovanje prvih treh blokov, tako bo deloval le blok 5. V tem času se bo deponija povečala.

V prvi polovici leta bomo delali osem dni več kot v drugi polovici leta. Kaže, da bomo v prvi polovici leta pridobili dobra 2 milijona ton, torej več kot polovico načrtovane letne količine.«

Diana Janežič

DEMONTAŽA ODKOPA -120 A

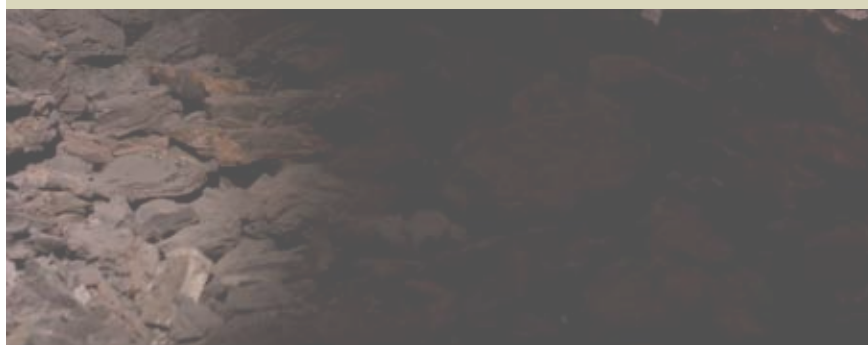
Kako je potekala demontaža odkopa -120 A, je pojasnil vodja Vzdrževanja **Pavle Skornšek**: »Že ob načrtovanju demontaže opreme je bilo razvidno, da bo le-ta potekala zelo intenzivno, če jo bomo želeli zaključiti pred prvomajskimi prazniki. Priprave nanjo smo začeli že dva tedna pred začetkom del. Tehnologi so skupaj s Strojno in Elektroslužbo opravili pregled stanja opreme na odkopu.

V pripravih na demontažo smo veliko pozornost namenili varovanju opreme in preprečevanju nastanka poškodb, ki so posledica velike intenzivnosti demontažnih del. Pripravili smo potrebne pripomočke in imeli sestanke z demontažnimi skupinami, kjer smo se dogovorili za vse potrebne ukrepe za preprečevanje nastanka poškodb v vseh fazah dela, tudi pri transportu opreme na površino.

Demontaža odkopa je od takrat, ko so bile dane vse rudarske razmere (založen odkop in izdelan prostor za demontažo kombajna), trajala dva tedna. V enem tednu je bilo demontirano 72 sekcij hidravličnega podporja, najboljša dnevna realizacija pa je bila demontaža 25 sekcij. V posameznih izmenah so bili določeni koordinatorji za izvedbo demontaže, ki so skrbeli za izvajanje vseh zastavljenih ukrepov. Demontaža odkopa je bila zaključena v planiranem roku pred pričetkom prostih dni ob 1. maju. To je bilo potrebno tudi zato, da smo zaprli demontažno komoro in preprečili možnost nastanka jamskega ognja.

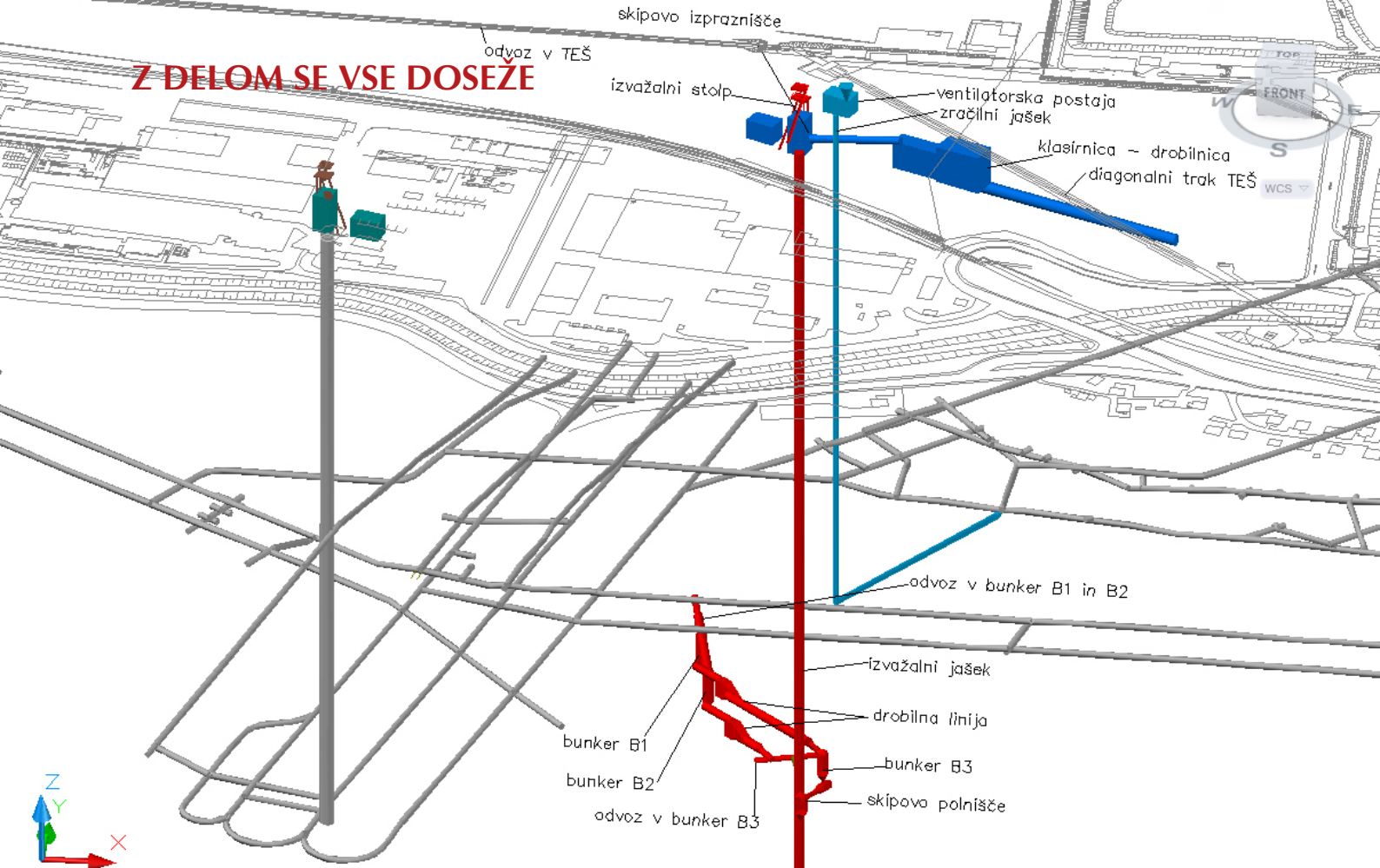
Končna ocena demontaže odkopa -120 A je bila dana, ko je bila oprema pregledana v Strojnem in Elektromontu HTZ Velenje. Pri tem je bilo ugotovljeno, da med demontažo ni bilo dodatnih poškodb opreme in da so v zabojih tudi vsi manjši sestavni deli opreme, kot so vijaki, manjši sorniki itd.

Ocenjujem, da je bila demontaža opreme na odkopu izvedena kvalitetno, v zelo kratkem roku in – kar je treba posebej poudariti – na varen način brez nezgode. Pred nami je nova demontaža odkopa, to je G2/B. Vse dobljene pozitivne izkušnje bomo vključili tudi v pripravih nanjo s ciljem, da znižujemo stroške remontiranja oz. vzdrževanja opreme.«

PROIZVODNJA APRIL 2009

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
G2/B	70.200	69.752	-448	99,36	3.875
-120/A	54.000	70.153	16.153	129,91	3.897
-50/A	162.000	150.273	-11.727	92,76	8.349
Proizvodnja	286.200	290.178	3.978	101,39	16.121
Priprave	9.000	7.755	-1.245	86,17	431
Skupaj PV	295.200	297.933	2.733	100,93	16.552

GRADILI BOMO NOV IZVAŽALNI JAŠEK NOP II

V maju so bile z recenzijsko razpravo potrjene generalne tehnične rešitve prenove odvoza premoga iz jam Premogovnika Velenje, ki so bile obdelane v študiji. Ta predvideva odvoz premoga iz jam na površino preko novega jaška, imenovanega NOP II.

Nosilec izdelave študije je mag. Bojan Lajlar, vodja Tehničnih služb, njegovi sodelavci pri izdelavi študije pa so bili: za rudarski del Marijan Lenart, Božo Špegel, Tomaž Kodrič, Igor Veber in Marko Čerenak, za strojni del Slavko Homan in za elektrodel Jože Krk.

Za nadaljevanje projekta je bila izdelana programska naloga, katere vodja je Ludvik Golob, pomočnik direktorja, pri nalogi pa poleg omenjenih sodelavcev sodelujejo še Matjaž Kamenik, Matija Rovšnik in Marko Ranzinger kot predstavnik RGP.

OD DIK DO NOP II

V času od 1980 do leta 1988 so bili zgrajeni nadomestni objekti Preloge ali skrajšano NOP. Pri tem so bili zgrajeni in opremljeni nadomestni objekti za potrebe premogovnika na površini in v jami. S tem je bil omogočen pričetek odkopavanja premogovega sloja na lokaciji starih premogovniških objektov (Stare Preloge), to je v središču kadunje, kjer je sloj premoga najdebelejši.

V sklopu nadomestnih objektov je bila zgrajena in opremljena klasirnica, prav tako pa je bil dograjen del glavnega odvoza premoga iz jam na površino preko

nadkopa (Izvozni nadkop Pesje). Projektirana zmogljivost glavnega odvoza premoga in klasirnice je bila po takratnih zahtevah 5 milijonov ton.

S pričetkom aktivnosti za izgradnjo bloka 6 v TE Šoštanj se življenjska doba Premogovnika Velenje podaljšuje preko leta 2050. Ob upoštevanju stanja sedanjega sistema za odvoz premoga iz jame, potrebnega vlaganja v posodobitev in vzdrževanje ter podaljšanja življenjske dobe premogovnika je smiselno razmišljati o izgradnji novega sistema za odvoz premoga iz jam na površino preko novega jaška.

Izbrana lokacija novega izvoznega jaška NOP II

V oktobru 2008 je bila izdelana predinvesticijska študija »Racionalizacija glavnega odvoza«, ki je podala prve tehnične informacije in okvirne predinvesticijske izračune izdelave novega sistema za odvoz premoga. V marcu izdelana »Študija generalnih tehničnih rešitev« podaja rešitve, ki bodo služile kot osnova za:

- izdelavo dokumentacije za javne razpise za pridobitev ponudb potencialnih dobaviteljev opreme in izvajalcev storitev,
- izdelavo investicijske študije,
- izdelavo rudarskih projektov za izvajanje del.

S projektom želimo doseči več ciljev.

Namenski cilji projekta so:

- zmanjšati transportne razdalje,
- izboljšati zanesljivost obratovanja,
- zmanjšati škodljive vplive na okolje (hrup, prah),
- urediti koncentracijo objektov znotraj industrijske cone.

Objektni cilji so:

- izdelati novi jašek bližje odkopnim poljem,
- določitev in postavitve infrastrukture,
- izgradnja povezave s TEŠ.

Ekonomski cilj projekta je znižati stroške glavnega odvoza premoga (stroški energije, dela in vzdrževanja).

LOKACIJA: JUŽNA DEPONIJA

Na izbiro lokacije novega izvoznega ja-

ška je vplivalo več dejavnikov, zato je bilo za možno lokacijo preverjeno širše potencialno območje, podrobno pa je bilo izdelanih več variant na južni deponiji premoga.

Za izbor lokacije je bilo treba:

- napovedati premike terena zaradi odkopavanja velenjskega dela nahajališča,
- optimirati lokacije glede na hidrogeološko in geološko prognozo,
- umestiti možne lokacije v prostor glede na optimalne jamske navezave,
- preveriti potrebne zakonsko določene

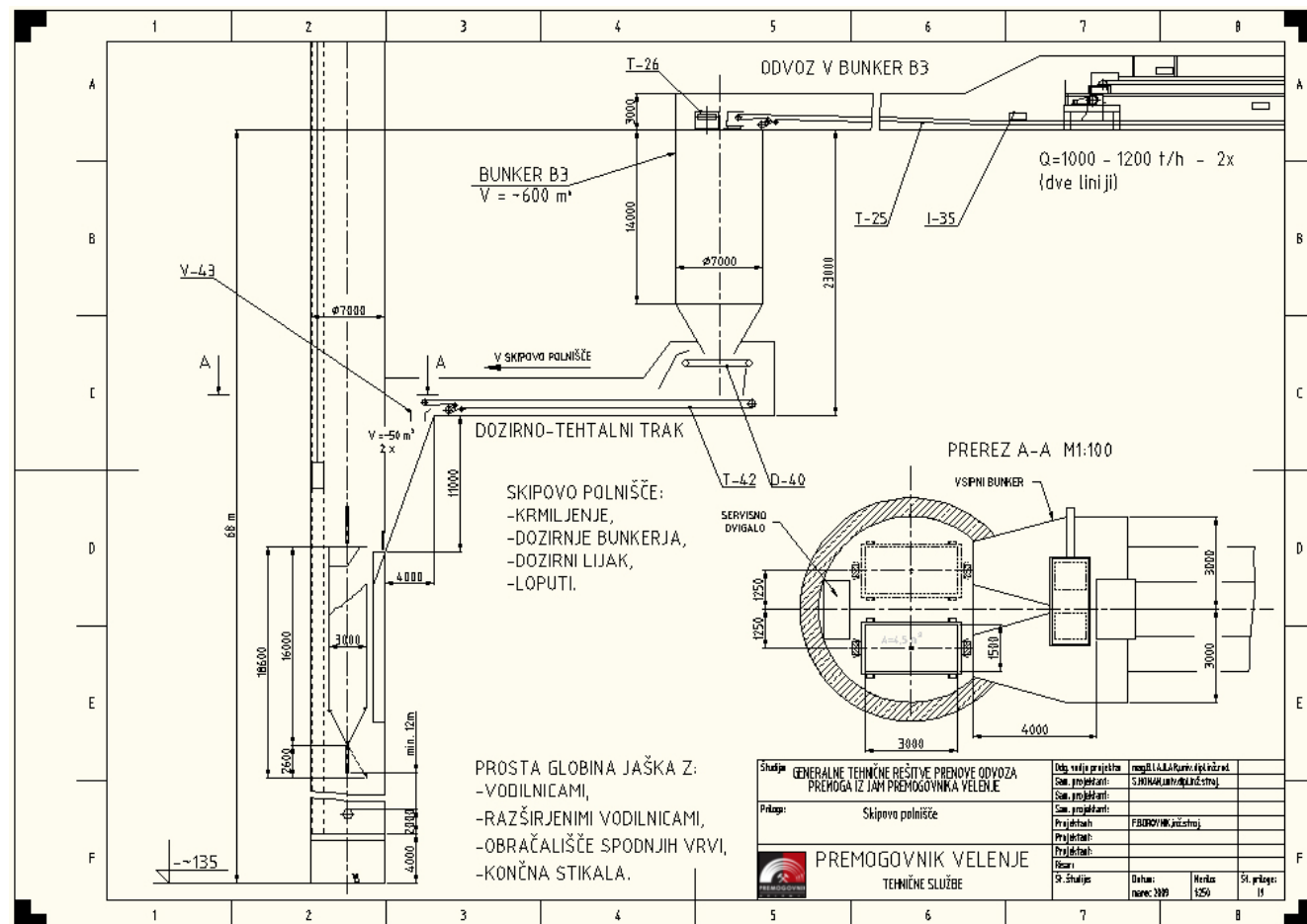
ne oddaljenosti jaška od železniške proge, deponije ...,

- preveriti postopke prezračevanja jam v prihodnosti,
- optimirati velikost deponijskega prostora glede na predvideno proizvodnjo z upoštevanjem rezerve,
- uskladiti rešitve z upravljalcem deponijskega prostora,
- pripraviti tehnične osnove za izdelavo študije transporta po novem izvoznem jašku.

Izbrana je bila lokacija, kot je vidno na fotografiji, to je na južni deponiji premo-

Projekt sta predstavila mag. Bojan Lajlar (levo) in Ludvik Golob.

Skipov izvoz v jami

ga. Lokacija se v celoti nahaja znotraj pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje. Na izbor lokacije so vplivale tudi prednosti, kot so:

- logistične navezave so ugodnejše,
- potrebno zmanjšanje deponije je manjše,
- ni vpliva na železniško progo Velenje – Celje,
- lažja je ureditev delovišča na površini,
- navezave na jamske objekte so optimalne.

Koncept racionalizacije glavnega odvoza premoga iz jam in načrtovane aktivnosti pri projektu so bili predstavljeni tudi vodstvu TEŠ, ki jih je podprlo, in z njim je bila usklajena lokacija novega izvoznega jaska NOP II.

SISTEM SKIPOV

Izvozni sistem naj bi temeljil na izvozu premoga iz jam na osnovi tako imenovanih skipov. Za nadaljnje izračune in pripravo študije izvoznega sistema so vzeti parametri:

- letna proizvodnja premoga 4 milijone ton,
- dnevna proizvodnja premoga 20.000

- kapaciteta skipa 1.100 ton/h,
- globina izvoza 450 m,
- prostorninska teža premoga, transportiranega s skipom 0,8 t/m³,
- maksimalna hitrost vožnje 12 m/s.

Jašek bo predvidoma globok 505 metrov, ob njem pa bo na površini treba izdelati še izvažalni stolp, skipovo izpraznišče, drobilnico, transportne trakove in nov zračilni jašek.

POTEK PROJEKTA

Prvi mejnik pri projektu je 30. junij 2010, ko se bo začela izgradnja platoja novega izvoznega jaška, zaključek gradbenih in montažnih del pa je predviden decembra 2014. Do junija 2015 bo nato potekalo poskusno obratovanje s pridobivanjem uporabnega dovoljenja.

Izvajalci del bodo večinoma iz Skupine Premogovnik Velenje. **Ludvik Golob:** »Projektiranje bo potekalo v Tehničnih službah v sodelovanju s sodelavci iz RGP, posvetujemo pa se tudi s strokovnjaki iz Evrope. Poudariti je treba, da je teh strokovnjakov vedno manj, praktično je na področju opreme ostalo le še

eno podjetje, prav tako na področju tehnologije izdelave jaškov. Z obema smo že navezali stike in izdelujemo študijo umestitve opreme v jašek in določite ustreznih gabaritov glede na postavljene cilje projekta.»

Izdelana je bila tudi predinvesticijska študija, in sicer na podlagi znanja in izkušenj, pridobljenih pri izdelavi jaška v Starih Prelogah, sedanjega jaška NOP ter drobilnice in klasirnice v Pesju. Ta študija je bila podlaga za sprejem odločitve glede priprave projekta. Konec letošnjega leta, ko bodo dorečene projektne rešitve in sprejete odločitve glede potrebne opreme, pa bo narejen tudi kompletni investicijski program. Njegova potrditev na NS bo dala dokončno zeleno luč za izvedbo investicije.

Z izvedbo projekta novega izvoznega jaška NOP II bodo sproščeni sedanji objekti drobilnice in klasirnice v Pesju, ker ne bodo več potrebni za proizvodnjo in transport premoga. Gre za okoli 9 ha veliko površino, ki bo lahko namenjena drugim dejavnostim.

Diana Ianežič

NOVA VISEČA DIZELSKA LOKOMOTIVA

Letos nadaljujemo s posodobitvijo visečih dizelskih lokomotiv. Z nabavo treh novih lokomotiv bomo v glavnem zaključili proces menjave iztrošenih lokomotiv, ki so obratovala v jami v povprečju 18 let.

Prva od treh je bila dobavljena v skladu z naročilom konec aprila, za ostali dve sta predvidena roka dobave konec avgusta in sredina decembra.

Glavne prednosti nove generacije lokomotiv tipa DZ 1800 pred starejšimi DZ 95 so v tehničnih zasnovah:

- so močnejše, hitrejše in čistejše glede na izpuste škodljivih emisij izpušnih plinov v ozračje,
- kabine za voznika in sovoznika so večje, udobnejše in med sabo povezane z govornimi napravami,
- elektrohidravlično upravljanje je odzivnejše in zanesljivejše od starega pnevmatskega,
- za odkrivanje in odpravljanje okvar je v pomoč elektronika s simulacijo okvar na ekranih,
- pogoni so sodobnejši, brez klasičnih reduktorjev,
- vgrajeni so avtomatski metanometri za izklop lokomotive v primeru povečanih koncentracij metana.

Nova lokomotiva št. 20 je bila v zadnjih dneh aprila pripeljana v glavno skladišče skupaj s štirimi dvžnimi gredami za transport materiala, nosilnosti 5 in 6 ton. Raztovorjenju in skladiščenju v pokritem delu je sledil prevzem lokomotive, ki obsega vizualni pregled opreme (možne poškodbe med transportom), pregled dokumentacije, popis vse električne opreme po Atexu in vpis v kartoteko. Posamezne dele lokomotive je bilo treba zaradi omejene dolžine kletke izvoznega stroja GHH razstaviti in naložiti na 8 voznih enot ter odpremiti v jamo.

V Centralni remizi smo vso opremo sestavili in montirali na visečo progo. Pri montaži in zagonu je sodeloval tudi serviser proizvajalca SMT Scharf, ki je pregledal pravilnost montaže, vse detajle, spoje, nastavitve in lokomotivo pognal v poizkusno obratovanje. Sedaj je lokomotiva vključena v transport opreme za montažo odkopa -120 B in obratuje brezhibno.

Z zamenjavami novih lokomotiv s stariimi, dotrajanimi se bosta povečali zmo-

Ob novi lokomotivi v naši remizi – od leve Robert Kumer, Matjaž Pušnik, Franjo Klaužar in Jože Železnik

gljivost in hitrost transporta opreme in materiala po celotni jami. Z uvajanjem novih sodobnejših lokomotiv zmanjšujemo stroške vzdrževanja pa tudi porabo

dizelskega goriva v povprečju z 9,4 na 8,1 l/obratovalno uro.

Pavle Skornšek

AVTOMATSKA REGULACIJA RAZSVETLJAVE

V Premogovniku Velenje smo se ob ustanavljanju Energetske pisarne odločili, da bomo popisali porabo vseh vrst energije, naredili energetski pregled ne le stavb, ampak tudi delavnic, strojev, nato pa porabo skrbno preučili in sprejeli ukrepe za racionalnejšo porabo. Aktivnosti stalno tečejo in rezultate je že moč zaznati in izmeriti.

Ena od aktivnosti, ki jo je izvedla delovna skupina v sestavi Aleksander Drev, Jože Švajgel, Jernej Hudej in Simon Lampret, je bila ureditev avtomatskega izklopa razsvetljave v tako imenovanih servisnih prostorih.

»Na območju Premogovnika Velenje je veliko prostorov, v katerih delavci niso stalno prisotni, temveč v njih delajo le redne ali občasne preglede delovanja naprav. Imenujemo jih servisni prostori, gre pa predvsem za toplotne in kompresorske podpostaje in strojnice. V njih je bila mnogokrat do sedaj daljše obdobje prižgana razsvetljava, čeprav je ni nihče potreboval. Vkllop in izklop luči sta bila ročna,« je stanje predstavil Aleksander Drev.

Rešitev je vgradnja avtomatskega nastavljalnega izklopa razsvetljave, ki so jo že uredili v TPP Škale, skladno z načrtom pa bo postopno potekala vgradnja omaric s časovnim relejem in tipalom v vseh drugih predvidenih objektih.

ŠOLA POSLOVNIH ZNANJ Z NOVO USTVARJALNO ENERGIJO

Izobraževalni center Skupine Premogovnik Velenje je v sodelovanju s Centrom za poslovno izpopolnjevanje in svetovanje (CISEF) Ekonomske fakultete v Ljubljani med 7. oktobrom 2008 in 9. majem 2009 organiziral Šolo poslovnih znanj za skupino mlajših perspektivnih sodelavcev Premogovnika Velenje, HTZ, RGP, PV Invest in Gost z najmanj VII. stopnjo izobrazbe.

Udeleženci Šole poslovnih znanj z dr. Milanom Medvedom in mag. Aleksandrom Igličarjem (spredaj levo).

V Skupini Premogovnik Velenje imamo zaposlenih 35 mlajših sodelavcev s VII. stopnjo izobrazbe, ki imajo manj kot 10 let delovne dobe. Ti sodelavci predstavljajo pomemben kadrovski temelj za prihodnost Skupine Premogovnik Velenje, zato smo jim omogočili pridobitev sodobnih osnovnih ekonomsko-poslovnih znanj. Cilji šole so poleg tega bili dobiti inovativne, kreativne ideje za izzive podjetja, ocenitev razvojnega potenciala mladih kadrov Skupine Premogovnik Velenje ter realizacija srednjeročnega razvojnega načrta podjetja, v katerem

so opredeljene naloge, ki so neposredno vezane na proizvodnjo premoga, ter projekti in programi, ki jih izvajajo v povezanih družbah.

V okviru izobraževanja so udeleženci izdelali sedem projektnih nalog, ki so aktualne za Skupino Premogovnik Velenje. Zaključek Šole poslovnih znanj s predstavitvijo nalog je potekal v četrtek, 14. maja, na Velenjskem gradu.

Uvodoma so mlade sodelavce in člane razširjenega kolegija direktorja pozdravili in jim čestitali za vloženo delo direktor Premogovnika Velenje dr. Milan

Medved, vodja CISEF-a mag. Aleksander Igličar in vodja Izobraževalnega centra SPV Boris Potrč.

Dr. Milan Medved je izrazil zadovoljstvo, da je med udeleženci šole vzniknilo kar 39 idej in predlogov za projekte ter da so pri tem sodelovali ne le kot posamezniki, ampak v skupinah, timih. »Na ta način se krešejo mnenja, spletajo vezi, gradi tovarštvo, zbirajo predlogi, pobude; gre za t. i. viharjenje možganov, kot radi danes rečemo temu, kar smo nekoč imenovali 'več glav več ve'. Tudi sodelovanje v skupinah je svojev-

stno učenje – učenje timskega dela, ki nam prinaša zavedanje, da lahko s sodelovanjem, s pomočjo odličnih, zavzetih, predanih sodelavcev dosegamo še boljše uspehe,« je dejal direktor.

Znova je še poudaril, da izobraževanje ni strošek, ampak investicija v ljudi. »S temi izobraževanji smo vam dali uporabno znanje, ki ga danes osvajate, že čez nekaj let pa ga boste nadgrajevali in prenašali na svoje sodelavce, saj boste že kmalu nosili breme tega podjetja kot vodje služb, obratov, nekateri pa tudi podjetja.

Z organizacijo Šole poslovnih znanj smo znanju dodali ustvarjalno energijo. Med vami je večina predstavnikov tako imenovanih generacij x in y, ki s seboj prinašata zakladnico kreativnih idej in nove energije. In prav je tako, saj živimo v času, ki hlepi po novem, in tudi Premogovnik se pozicionira kot moderno, tehnološko razvito podjetje,« je dejal dr. Medved.

Mag. Aleksander Igličar se je zahvalil za odlično sodelovanje organizatorjev iz Izobraževalnega centra in udeležencev šole in poudaril, da pri takšnem sodelovanju v podjetju tudi profesorji Ekonomske fakultete pridobijo nova znanja in izkušnje.

Boris Potrč je pohvalil odlično organizacijo in se zahvalil sodelavcem za pomoč, da je delo dobro in nemoteno potekalo. Potek poslovnega šolanja je primerjal s

poletom z letalom in ugotavljal, da so vsi člani posadke svoje delo zelo dobro opravili, potniki pa so bili zadovoljni s ponudbo in kakovostjo leta.

KREATIVNE IDEJE

Kot že omenjeno, je v okviru Šole poslovnih znanj nastalo sedem projektov, ki so bili predstavljeni na zaključni prireditvi. Naslovi projektov, vodje in člani projektnih timov ter mentorji so:

- **Prenova kadrovsko-informacijskega sistema**, vodja Katja Rak, člani Simon Tajnšek, Simona Ferarič, Marko Meža, Saša Smonkar, mentorica: Sonja Kugonič;

- **Uvajanje novih polimernih materialov in nove tehnologije izdelave izolacijske obloge jamskih prog**, vodja Boris Sotler, člani Primož Vedenik, Gregor Jeromel, Gregor Uranjek, Roman Rošar, Marko Čerenak, mentor Ivan Pohorec;

- **Razvoj lastne pokonstrukcije, razvoj lastne proizvodnje konstrukcije za program Sonelex**, vodja Aleksander Jordan, člana Tadej Vodušek, Izidor Merkač, mentor Marjan Lampret;

- **Razširitev ponudbe v hotelu Oleander v Strunjanu**, vodja Anica Plantak, člani Boštjan Hoheger, Mitja Kamenik, Saša Koren, mentor Ivan Žilič;

- **Zmanjšanje bolniškega staleža, nezgod pri delu in izven dela**, vodja Jana Žolgar, člani Ilinka Filipovič, Tatjana Strgar, Nataša Jevšnik, Simon Klinc, mentor Boris

Potrč;

- **Izdelava preizkuševališča za testiranje različnih vrst motorjev, reduktorjev in ročic pridobivalnih strojev pod obremenitvijo**, vodja Danijel Šibanc, člani Rolando Koren, Peter Hudournik, Jure Slatinšek, mentor Pavel Skornšek;

- **Ogrevanje in hlajenje prostorov s centralno klimatsko napravo**, vodja Damjan Seme, člani Brigita Gril, Jernej Hudej, Rok Apat, Sergej Jamnikar, mentor Stanislav Blagotinšek.

Ob koncu predstavitve sta udeležencem šole čestitala in izročila spominke diplome dr. Milan Medved in mag. Aleksander Igličar. Direktor pa je še dejal: »Vaši nastopi so bili odlični, bili ste samozavestni pri predstavljanju idej. Človek pa je lahko samozavesten le, če verjame v idejo, ki jo zagovarja, se z njo poistoveti.

Krize so priložnost za razvoj in preboj novih idej. Predstavljene ideje so zadele bistvo, saj so povzele naša razvojna prizadevanja do leta 2012 in skupne cilje podjetij v Skupini: obvladovanje tehnologije, optimiranje tehnološkega postopka in zmanjševanje stroškov, na drugi strani pa povečevanje prihodkov.«

Diana Janežič

POVZETKI PROJEKTHNIH NALOG ŠOLE POSLOVNIH ZNANJ

ZMANJŠANJE BOLNIŠKE ODSOTNOSTI, ZMANJŠANJE NEZGOD NA DELU, NA POTI NA DELO ALI Z DELA, ZMANJŠANJE NEZGOD IZVEN DELA

Za cilj smo si zastavili vzpostavitev sistema za znižanje bolniške odsotnosti po področjih z novimi predlogi in ukrepi na podlagi pozitivnega odnosa zaposlenih do dela in do lastnega zdravja.

Naš namen je, da pričnemo s postopnim zniževanjem letnega stroška bolniške odsotnosti. Realno bi ga lahko znižali za 5 odstotkov v obdobju treh let – v letu 2010 za 2 odstotka, v letu 2011 za 3 odstotke ter v letu 2012 za 5 odstotkov.

Izhodišče naloge je bila analiza zdrav-

vstvenega stanja zaposlenih, kjer smo ugotovili, kakšne zdravstvene težave imajo sodelavci ter na katere lahko delodajalec vpliva in jih z določenimi ukrepi omili.

Na podlagi te analize smo formirali predloge, ki bi pripomogli k učinkovitemu doseganju cilja projekta. Predvsem smo izpostavili problem kostno-mišičnih obolenj, ki so najpogostejši vzrok bolniške odsotnosti v Premogovniku Velenje. V zvezi z njimi predlagamo ozaveščanje zaposlenih s predavanji, članki, preventivnimi programi preko Športnega društva itd.

Drugi najpogostejši vzrok bolniške od-

sotnosti so endokrilna prehranska in presnovna obolenja. Predlogi se nanašajo na pripravo prehrane po načelih zdravega prehranjevanja, predvsem malice, ter vključitev programa CINDI Zdravstvenega doma Velenje v okviru "tedna zdravja".

Poleg tega smo predlagali simbolične nagrade za »neodsotnost« z dela zaradi bolniškega staleža, obdobja cepljenja in druge preventivne aktivnosti, kot so preventivni pregledi dojk pri ženskah in preventivni pregledi prostate pri moških.

Zavzemamo se tudi za obnovitev službenega naloga SLN 10/03 KSN1 – Razgovor po zaključeni bolniški odsotnosti.

Udeleženci šole, člani razširjenega kolegija direktorja, sodelavci iz Izobraževalnega centra in predstavniki CISEF-a so v atriju Velenjskega gradu prisluhnili zanimivim predstavitev projektov.

Za izvedbo projekta naj bi bila zadolžena Služba varstva pri delu, ki bi organizirala in koordinirala delo z drugimi službami v Premogovniku Velenje in z zunanjimi izvajalci (StudioHtz, Informatika, Služba za odnose z javnostmi, Služba kontrolinga, Športno društvo, Izobraževalni center, Gost, Zdravstveni dom Velenje).

DALJINSKO CENTRALNO HLAJENJE OBJEKTOV SKUPINE PREMGOVNIK VELENJE

V projektni nalogi so uvodoma predstavljene idejne smernice za možnost implementacije sistema centralnega daljinskega hlajenja objektov SPV. Podrobno je prikazano trenutno stanje porabe toplotne in električne energije za hlajenje prostorov. Prikazani so pozitivni učinki uvedbe tehnologije centralnega hlajenja v elektroenergetski sistem, tako s tehnološkega kot z ekonomskega vidika.

Glede na primerjalno analizo izbranih alternativnih primarnih virov za hlajenje z absorberji in glede na finančne pokazatelje ugotavljamo, da je najbolj optimalna investicija v vzpostavitev sistema daljinskega hlajenja s paro, saj je stopnja donosnosti najvišja in doba vračanja sredstev najkrajša glede na ostale alternativne vire hlajenja.

Navedene in obdelane so tudi zakonodajne omejitve projekta. V zaključku pa sta predstavljena še strategija izvedbe in terminski plan projekta vključno z grobo organizacijsko strukturo.

RAZŠIRITEV PONUDBE HOTELA OLEANDER V STRUNJANU

Sedanja tržna pozicioniranost hotela

Oleander in njegova ponudba nista več ustrezni, saj ne sledita trendom v turizmu, posledično se zmanjšujeta obisk in zasedenost hotela. V okviru dograditve hotela je smiselno postaviti nove smernice za oblikovanje edinstvene ponudbe. Hotel je treba repozicionirati na trgu. Oleander je manjši hotel in lahko zapolni tržno nišo ponudbe družinskega hotela, ki dopolnjuje ponudbo s kongresnim turizmom v obdobjih manjšega povpraševanja primarno izbrane ciljne skupine.

Načrtovana je dograditev hotela z izgradnjo 12 sob ter mini wellnesa z bazenom in s savnami. Pridobljenih bo tudi 12 parkirnih mest in terasa. Zaključek dograditve je načrtovan aprila 2011.

Edinstvena ponudba se navezuje na lego poleg Krajinskega parka Strunjanke soline, katerega vsebina se vključi v ponudbo, kot so terme na prostem, predstavitev pridelave morske soli, vodeni ogledi solin ...

Promocija družinskega hotela se oblikuje z maskoto Oli. Cilj projekta bo dosežen z večjo zasedenostjo hotela, večjim dobičkom in odpiranjem novih delovnih mest.

UVAJANJE NOVIH POLIMERNIH MATERIALOV IN NOVE TEHNOLOGIJE IZDELAVE IZOLACIJSKE OBLOGE JAMSKIH PROG

V Šaleški dolini odkopavamo enega najdebelejših slojev premoga na svetu, zato večino jamskih prog, ki so potrebne za pripravo odkopnih polj, izdelamo v celoti v premogu. Lignit, ki ga odkopavamo v Premogovniku Velenje, je pod-

vržen samovžigu. Zaradi tega je treba v jamskih progah preprečiti neposredni stik premogovega sloja z zračnim tokom jamskega prezračevanja. V ta namen izdelujemo izolacijsko oblogo, s katero uspešno preprečujemo jamske ogreve in požare.

Izolacijsko oblogo etažnih jamskih prog izdelujemo v dveh fazah – z uporabo lahkokementnih ometov in cementno-pepelnih zalivnih mas. Postopek izdelave ometa in injektiranje sta zamudna, počasna ter zahtevata veliko delovne sile in obsežno postrojenje.

V projektni skupini smo si zastavili cilj izbire primerne izolacijske obloge z novimi polimernimi materiali ter njeno uvedbo v redni tehnološki proces izdelave jamskih prog.

PRENOVA KADROVSKO-INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Glavni namen prenove kadrovsko-informacijskega sistema (KIS) v Premogovniku Velenje je povečati učinkovitost kadrovske in vodstvene funkcije, saj je treba zagotoviti točne, ažurne, zavarovane in hitro dostopne informacije o kadrih le tistim, ki so do njih upravičeni.

Izhodišča za projekt vidimo predvsem v težavah, s katerimi se srečujejo uporabniki sedanjega KIS. Težave so v tem, da vzdržujemo 16 različnih aplikacij, vnosi podatkov se podvajajo, ni usklajenega razvoja aplikacij, izpisi so okorni in dolgotrajni, veliko podatkov je dostopnih v obliki izpisa Službi informatike samo na posebno zahtevo, nimamo tehnične dokumentacije o KIS.

Projektna skupina je ocenila, da bi z novim modernim KIS 40 ključnih uporabnikov prihranilo 10 odstotkov svojega časa, ki bi ga lahko namenili za aktivnosti, ki za podjetje pomenijo večjo dodano vrednost.

Za prenovo KIS imamo dve možnosti: ali razvijemo lastnega ali kupimo novega. Pri prvi varianti je treba zaposliti novega programerja in zagotoviti osebo, ki bo vodila vsebinski razvoj KIS.

Ocena stroškov lastnega razvoja KIS v 10 letih znaša 308.558 EUR. Pri nakupu KIS potrebujemo sredstva, širšo projektno skupino za implementacijo sistema in osebo v Službi informatike, ki bi nudila pomoč uporabnikom. Ocena stroškov nakupa informacijskega sistema in ostalih stroškov v 10 letih za KIS, ki pokriva največ naših procesov, znaša 551.941 EUR.

Pri odločitvi za eno od možnosti je treba upoštevati prednosti in slabosti obeh, glavna omejitev projekta, ki jo mora uprava upoštevati, pa je, da bo izbrala izkušenega in vplivnega projektne vodje.

IZDELAVA PREIZKUŠEVALIŠČA ZA TESTIRANJE RAZLIČNIH VRST MOTORJEV, REDUKTORJEV IN ROČIC REZALNO-PRIDOBIVALNIH STROJEV POD OBREMENITVIJO

Premogovnik Velenje za izvajanje svoje primarne dejavnosti potrebuje preizkuševališče za testiranje različnih vrst motorjev, reduktorjev in ročic rezalno-pridobivalnih in napredovalnih strojev pod obremenitvijo. Pogoste okvare različnih pogonskih naprav, ki se uporabljajo za pridobivanje in transport premoga, povzročajo v ciklusu pridobivanja premoga veliko zastojev. Ti pomenijo dodatno obremenitev zaposlenih in dodatne stroške, ki nastanejo zaradi izpada proizvodnje premoga, stroškov dela in transporta ter izrednega popravila okvarjene opreme.

Projekt je razdeljen na dva dela. V prvem je preizkuševališče projektno obdelano kot del elektromontne delavnice Remonta I. V drugem delu pa je preizkuševališče projektno obdelano kot novi objekt na lokaciji Premogovnika Velenje z vsemi potrebnimi energetskimi komponentami in dostopom do objekta.

Vsak del projekta je časovno opredeljen, opredeljeni so viri financiranja, podani so tudi ocenjeni finančni stroški izvedbe. Prikazana tehnična rešitev izvedbe posameznega dela projekta je podprta z risbami in načrti. V zaključku smo strnili še pozitivne in negativne strani obeh delov projekta.

RAZVOJ KONSTRUKCIJE ZA SONČNE ELEKTRARNE

Sončna energija je energija prihodnosti. Njena uporaba je vsestranska. V ta na-

Mag. Aleksander Igličar in dr. Milan Medved sta udeležencem Šole poslovnih znanj čestitala in izročila priznanja.

men je podjetje HTZ Velenje uvedlo program Sonelex, ki se ukvarja z izgradnjo sončnih elektrarn, ob tem pa se je pojavila ideja o proizvodnji lastne konstrukcije za sončne elektrarne.

Namen projektne naloge je ugotoviti ekonomsko upravičenost razvoja in vpeljave proizvodnje lastne konstrukcije za sončne elektrarne. Ta prinaša prednosti, kot so neodvisnost od tujih dobaviteljev, pravočasna dobava pri montaži, možnost odprtja novih delovnih mest in večja dodana vrednost.

Slovenski trg je na področju sončnih elektrarn šele na začetku razvoja. Prve večje izgradnje sončnih elektrarn so se pričele v letih 2007 in 2008. Večja rast izgradnje se predvideva do leta 2012, kar

je posledica uredbe Evropske unije o obnovljivih virih energije. V nalogi je bila opravljena raziskava slovenskega trga, na podlagi katere smo pridobili podatke o pričakovani rasti in možnosti prodaje konstrukcije na slovenskem trgu.

Zaradi majhnosti trga na področju sončnih elektrarn projektna skupina ocenjuje, da bi proizvodnjo konstrukcije lahko vpeljali kot dopolnilni program. Kazalnik povrnitve stroškov investicije v projekt in proizvodnjo pri zaposlenosti za četrtinski delovni čas je pokazal, da se stroški povrnejo v približno devetih letih. Kazalnik upošteva predvideno letno rast proizvodnje za 20 odstotkov do leta 2012 in 10 odstotkov po letu 2012.

IZOBRAŽEVALNI CENTER – NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ V JUNIJU

Izobraževalna oblika	Ciljna skupina	Kraj izobraževanja	Datum
aktualni seminar	člani IO sindikata, člani svetov delavcev PV in HTZ ter člani predsedstva SPESS	Vila Široko	29. 5.
uvajalni dan	novi zaposleni/NK	VPD učilnica	1. 6.
zaključni seminar za pripravnike	pripravniki	Zelena dvorana	18. 6.
pripravniški izpiti	pripravniki	VPD učilnica	22., 23. 6.
zbiranje vlog za štipendije za šolsko leto 2009/10	dijaki in študenti	pisarna IC SPV	junij
izbor najboljšega sodelavca in najboljše delovne skupine	vsi zaposleni		junij
sodelovanje na razpisu za nagrado Horus – družbeno odgovorno podjetje	Premogovnik Velenje, d. d.		junij
izobraževanje delavcev HTZ Velenje s področja vzdrževanja tekstilij, nevarnih kemikalij in higiene	zaposleni v Pralnici	VPD učilnica	junij
izvajanje notranje presoje sistema kakovosti za HTZ Velenje	notranji presojevalci	VPD učilnica	junij

DRUŽBENA ODGOVORNOST V OČEH MLADIH ŠTIPENDISTOV

Premogovnik Velenje je drugo leto zapored razpisal posebne štipendije za študente iz Šaleške doline pod naslovom Znanje energiji – energija znanju. Pogodbe s študentko in z dvema študentoma je dr. Milan Medved podpisal 23. aprila.

»V Premogovniku Velenje veliko pozornost posvečamo znanju, razvoju in raziskavam. Spadamo med najbolj razvite in sodobne premogovnike na svetu, uporabljamo sodobno premogovniško opremo in svojo lastno odkopno metodo, ki je zaščitena z mednarodnim patentom. Veliko vlagamo v izobraževanje sodelavcev, veliko pa tudi v štipendiranje različnih poklicev, ki so potrebni v naši dejavnosti. Odločeni smo, da pomagamo s štipendiranjem k spodbujanju razvojnih razmišljanj mladih,« je dr. Medved uvodoma nagovoril tri bodoče štipendiste – Fikreto Jašarević, Seudina Softića in Roka Kumarja ter njihove mentorje – Ludvika Goloba, Boženo Steiner in Tadejo Mravljak Jegrišnik. Letošnja tematika razpisanih štipendij je družbena odgovornost. »Vsebine, ki smo jih letos razpisali, so za Premogovnik Velenje aktualne. Smo družbeno odgovorno podjetje, veliko vlagamo v odnos z lokalno skupnostjo, pomagamo

različnim društvom in združenjem, saj menimo, da življenje ni sestavljeno le iz dela, ampak tudi iz različnih interesnih aktivnosti v prostem času,« je še dejal dr. Medved.

Štipendisti morajo naloge izdelati v letu od podpisa pogodb. Ob prijavi na razpis so oddali tudi osnutek naloge. Kaj jih je motiviralo za prijavo na razpis in kako razmišljajo o Premogovniku Velenje, pa so povedali takole!

Seudin Softić, študent 2. letnika Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, je doma v Velenju: »Na razpis sem se prijavil zaradi ponujene štipendije, računam tudi na zaposlitev, prepričan pa sem, da bom pridobil tudi dodatno znanje na področju energetike. Moja naloga je s področja družbene odgovornosti in opravil jo bom s pomočjo anketiranja študentov v ŠŠK in občanov Velenja. Spremljam družbeno odgovorno ravnanje Premogovnika Velenje in moram reči, da se zelo občuti njegova vloga v

razvoju Velenja in pri odpravljanju negativnih vplivov v okolju.«

Fikreta Jašarević je na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru vpisana v magistrski študij. Doma je v Velenju. »V Premogovniku Velenje sem opravljala prakso in izdelala diplomsko nalogo. Želela sem si nadaljevati sodelovanje z vašim podjetjem in razpis posebnih štipendij je prišel kot naročen. Izdelala sem dober osnutek naloge in zelo se veselim raziskovalnega dela.«

Rok Kumar je vpisan v 1. letnik Fakultete za strojništvo Univerze v Mariboru. Doma je v Šmartnem ob Paki. »Premogovnik Velenje me motivira in privlači že dolgo, kot srednješolec strojne šole v ŠCV sem opravljal prakso v jami in delo v njej mi je bilo zelo všeč. Želim se zaposliti v Premogovniku Velenje. Spremljam njegovo delovanje v okolju in s tega področja bo tudi moja naloga.«

Diana Janežič

Premogovnik Velenje, d.d.

Partizanska cesta 78

3320 Velenje

www.rlv.si

SKUPINA PREMOGOVNIK VELENJE

za uresničitev poslanstva in načrtov potrebuje mlade, ambiciozne, inovativne in strokovno usposobljene sodelavke in sodelavce, zato vabi, da se prijavite na

RAZPIS KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 2009/2010

PREMOGOVNIK VELENJE, d. d.

Naziv poklicne oz. strokovne izobrazbe	Raven izobrazbe	Število štipendij
geostrojnik rudar	4	20
geotehnik	5	10
mehatronik operater ali strojni mehanik	4	10
strojni tehnik	5	2
elektrikar	4	2
elektrotehnik	5	2
univerzitetni diplomirani inženir geotehnologije in rudarstva	7	1
univerzitetni diplomirani inženir strojništva	7	1
diplomirani inženir energetike (un)	6/2	1
diplomirani ekotehnolog (vs)	6/2	1

HTZ, I.P., d.o.o.

Naziv poklicne oz. strokovne izobrazbe	Raven izobrazbe	Število štipendij
mehatronik operater ali strojni mehanik	4	1
strojni tehnik	5	1
elektrikar	4	1
elektrotehnik	5	1
univerzitetni diplomirani inženir strojništva	7	2
univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	7	1

GOST, d.o.o.

Naziv poklicne oz. strokovne izobrazbe	Raven izobrazbe	Število štipendij	Letnik
kuhar	4	2	3.
natakar	4	2	3.

PRIJAVLJANJE

Kandidati za razpisane štipendije naj pošljejo ali prinesejo prijave najkasneje do

30. junija 2009 na naslov: PREMOGOVNIK VELENJE d. d., Izobraževalni center Skupine PV, Partizanska cesta 78, 3320 VELENJE

K prijavi na obrazcu DZS - 1,51 je treba priložiti:

- kratek življenjepis z opisom izvenšolskih dejavnosti,
- potrdilo o uspehu,
- potrdilo fakultete o opravljenih izpitih (navedite število predpisanih in že opravljenih izpitov) in potrdilo o vpisu za tekoče leto (naknadno),
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije,
- potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu,
- potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu (fotokopije odločb o odmeri dohodnine za leto 2008 oziroma obvestilo delodajalca o višini dohodkov) za vse družinske člane, ki so bili dolžni vložiti napoved za odmero dohodnine.

Pomanjkljivo izpolnjenih prijav ali prijav brez zahtevane dokumentacije ne bomo obravnavali.

IZBOR KANDIDATOV

Pri izboru kandidatov bomo upoštevali učni uspeh, nagnjenja kandidatov za izbrani poklic, socialnoekonomski položaj družine ter druge kriterije in merila, določena v aktih družbe.

VIŠINA ŠTIPENDIJE

Višina kadrovske štipendije ter pravice in obveznosti štipendistov so opredeljene v aktih družbe.

UGODNOSTI, KI JIH PREMOGOVNIK VELENJE NUDI ŠTIPENDISTOM ZA POKLICA GEOSTROJNIK RUDAR IN GEOTEHNIK:

kadrovska štipendija, brezplačni zdravniški pregled, brezplačni učbeniki, sofinanciranje ekskurzij, kvalitetna praktični pouk in praktično usposabljanje z delom, plačilo jamskega dodatka pri praktičnem pouku in praktičnem usposabljanju z delom, brezplačna zaščitna sredstva pri praktičnem pouku in praktičnem usposabljanju z delom, brezplačna malica pri praktičnem usposabljanju z delom, brezplačni prevoz s pogodbenimi avtobusi, dodatek k štipendiji za uspešnost pri praktičnem pouku oziroma praktičnem usposabljanju z delom, možnost podaljšanja štipendije v programih PTI, možnosti zaposlitve v povezanih družbah.

Petim najboljšim štipendistom v poklicih za delo v jami bomo omogočili takojšnjo zaposlitev.

Z rezultati izbora bomo kandidate obvestili po 20. juliju 2009.

S R E Č N O !

Skupni razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 2009/10 najdete na <http://www.sklad-kadri.si/>

NAJUSPEŠNEJŠI PROMOTOR

Silvo Pečovnik iz Elektroremonta HTZ Velenje je najuspešnejši promotor inovacijske dejavnosti. O tem pričajo številke: v letu 2008 je prevzel osem koristnih predlogov in vsi so bili realizirani, letos jih je prevzel že enajst in prav tako vsi so že bili realizirani.

V čem je skrivnost njegove uspešnosti? **Silvo Pečovnik:** »Ko sem od svojega vodje dobil nalogo promotorja inovacijske dejavnosti, sem se tega zelo resno lotil. Posvetoval sem se z Bojanom Stropnikom, vodjo inovacijske dejavnosti, ki mi je razložil uporabo aplikacije, programa, za prijavo koristnih predlogov in se s tem programom res dobro spoznal. Enkrat na teden si vzamem uro ali dve časa in se ukvarjam s koristnimi predlogi sodelavcev, urejam dokumentacijo. Treba si je vzeti čas za seznanitev s postopki, prav tako si ga je treba vzeti tudi za pogovor s sodelavci inovatorji.

Promotorju, ki ne ve, kako bi se tega dela lotil, svetujem, da se obrne na Bojana Stropnika, ki je vedno pripravljen pomagati, ali na Ivana Zupanca iz Službe informatike, ki bo razložil, kako uporabljati aplikacijo.

V elektrodelaavnici sem moral v začetku vložiti malo več truda, da sem sodelavce motiviral. Z njimi sem imel nekaj sestankov, kjer sem jim predstavil, kako deluje sistem zbiranja, obdelovanja in realiziranja koristnih predlogov, kakšne so nagrade in podobno. V začetku je bilo težko, a sem se zelo potrudil in sodelavcem tudi pomagal. Na primer tako, da sem

skupaj s kom zrisal načrt, izpolnil prijavnico in predvsem poskrbel, da je najgrajeni sodelavec dobil nakazan denar v mesecu dni. Pri tem zavlačevanja ne sme biti. Ko smo nekaj predlogov realizirali, je zadeva stekla lažje. V delavnici smo ustvarili pozitivno vzdušje, pristop k inovativnosti dejavnosti je resen.

V elektrodelaavnici imamo srečo, da je to servisna delavnica, kjer lahko koristne predloge, naše ideje tudi »izdelamo«; težje je v jami, kjer lahko nekdo ima idejo, ne more pa je prikazati, delno izdelati.

V glavnem predlagamo tehnične izboljšave protiekspluzijsko zaščitene opreme in delovnih pripomočkov za servisiranje te opreme, nekaj predlogov pa se je nanašalo tudi na izboljšanje delovnega okolja in organizacije dela.

Silvo je v dveh letih zmogel pridobiti in realizirati 19 predlogov in pravi, da se ne boji, da bi mu dela na tem področju zmanjkalo. »Krog sodelavcev, ki podajajo koristne predloge, se širi. Omenjenih 19 predlogov je dalo 10 sodelavcev. Všeč mi je tudi, da so sodelavci začeli razmišljati in se ne vrtijo več le v krogu rutinskih delovnih postopkov.

Koristi od spodbujanja inovacijske dejavnosti ima podjetje – z našimi koristnimi

Silvo Pečovnik

predlogi smo ustvarili 40.000 € gospodarskega prihranka, imajo pa jih tudi zaposleni, ki jim je to dodatni, a nezamisljiv vir dohodka.

Naj bosta Silvovo razmišljanje in način pristopa spodbuda tudi za druge promotorje, da motivirajo svoje sodelavce k dajanju koristnih predlogov. DJ

	Delovno področje	Št. zap.	2008 (XI-XII)		2009 (I-V)		Skupaj	
			Štev. KP	Realizacija	Štev. KP	Realizacija	Štev. KP	Realizacija
1	Elektro remont	48	8	8	11	11	19	19
2	Strojni remont	86	1	0	14	14	15	14
3	OUTN - transport	111	1	0	5	4	6	4
4	OUTN - rudarski del I	122	2	1	2	3	4	4
5	PDDS	49	11	0	5	3	16	3
6	Proizvodnja	397	1	0	4	3	5	3
7	Jamska strojna služba	221	4	0	0	3	4	3
8	Razvojno področje	37	5	1	3	0	8	1
9	RSD	14	0	0	1	1	1	1
10	Priprave	421	8	0	0	0	8	0
11	Tehnične službe	52	1	0	4	0	5	0
12	Jamska elektro služba in OUTN - elektro del	172	4	0	0	0	4	0
13	OUTN - strojni del in rudarski del II	104	3	0	0	0	3	0
14	Vodstvo in štabne službe	17	1	0	0	0	1	0
15	VPD	10	0	0	0	0	0	0
16	Gospodarsko področje in Kontroling	53	0	0	0	0	0	0
17	Kadrovsko splošno področje	72	0	0	0	0	0	0
18	Logistika in PGM	106	0	0	0	0	0	0
Skupaj		2092	50	10	49	42	99	52

PRIMERJANJE V ZNANJU IN RAZISKOVANJU JE ZDRAVO

4. maja so organizatorji gibanja Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline v Domu kulture pripravili svečano 26. razglasitev rezultatov s podelitvijo priznanj mladim raziskovalcem in mentorjem. Od skupno izdelanih 36 nalog je bilo nagrajenih 18.

Strokovne komisije za oceno raziskovalnih nalog so podelile 4 zlata, 6 srebrnih in 8 bronastih priznanj. Na državno srečanje mladih raziskovalcev, ki je bilo 22. maja v Murski Soboti, so poslali 23 nalog, in sicer 16 osnovnošolskih in 7 srednješolskih. Letos so prvič podelili skulpturo Bergmandeljca, ki jo lahko prejmejo posamezniki ali organizacije za večletno uspešno delo in sodelovanje v gibanju. Prvo skulpturo je za uspešno 20-letno delo v gibanju prejel Dušan Dolinar.

Govorniki na svečanosti so bili župan MO Velenje Srečko Meh, predsednik ene od ocenjevalnih skupin dr. Tone Ravnikar in ravnatelj Poklicne in tehniške elektro in računalniške šole ŠCV Simon Konečnik, ki so vsi čestitali mladim raziskovalcem, mentorjem in članom ocenjevalnih komisij za opravljeno delo.

Srečko Meh je dejal, da sta tekmovanje in primerjanje v krogu znanja in raziskovanja zdrava. Staršem mladih raziskovalcev je sporočil, da so lahko ponosni na svoje otroke, da so nasploh otroci zmožni narediti zelo veliko, potrebujejo le ljubezen in podporo.

Dejal je še, da bo kljub krizi lokalno okolje še vedno podpiralo vlaganje v znanje, razvoj, kajti to nas bo popeljalo iz krize.

Tone Ravnikar je poudaril, da so bile izdelane zelo dobre raziskovalne naloge na področjih tehničnih in naravoslovnih ved, ocenjevalci pa so med prijavami pogrešali nekaj osnovnih šol, od srednjih pa predvsem Splošno in strokovno gimnazijo.

Simon Konečnik je poudaril, da naloge

iz Šaleške doline na državnem tekmovanju vedno izstopajo s svojo kakovostjo, lani pa je ena naloga celo predstavljala Slovenijo na svetovnem srečanju mladih raziskovalcev v Budimpešti.

Nagrajeni mladi raziskovalci so prejeli nahrbtnik, srednješolske naloge so bile tudi denarno nagrajene, vsi pa so se 15. maja odpeljali na izlet v Prekmurje, ki ga sponzorira Premogovnik Velenje.

Diana Janežič

DAN ODPRTIH VRAT ŠCV

V aprilu je Šolski center Velenje pripravil dan odprtih vrat za učence osmih razredov in njihove starše. Sodelavci iz Izobraževalnega centra Skupine Premogovnik Velenje smo s promocijskim materialom v Medpodjetniškem izobraževalnem centru sodelovali kot predstavniki gospodarstva. Skupaj s Poklicno in tehniško rudarsko šolo smo predstavili poklice v rudarstvu, možnosti štipendiranja in zaposlitve v Premogovniku Velenje oziroma Skupini PV. Našo promocijo si je ogledala večina od 150 udeležencev dneva odprtih vrat.

3. JULIJA BO DAN RUDARJEV

Letošnje praznovanje dneva rudarjev bo 49. po vrsti, potekalo pa bo prav na praznični dan, v petek, 3. julija. Osrednja prireditev bo **49. Skok čez kožo**. Začel se bo s tradicionalnim zborom in parado uniformiranih rudarjev ob 17.30 na Titovem trgu. Dosedanjega vodjo parade in ceremoniala Marjana Lampreta bo zamenjal novi vodja, to bo mag. Matjaž Koželj.

Letos bo čez kožo skočilo 61 novincev, in sicer 30 dijakov rudarske smeri, 16 strojne in elektrosmerni ter 15 študentov rudarstva in geotehnologije.

K častnemu skoku je bil povabljen dr. Danilo Türk, predsednik Republike Slovenije, ki je povabilo z veseljem sprejel.

Pred osrednjo prireditvijo 3. julija bosta v juniju še dve:

- v **petek, 19. junija**, se bodo ob 19. uri v Restavraciji Jezero srečali v zadnjem letu upokojeni sodelavci in sodelavke,
- v **petek, 3. julija**, ob 10. uri bo v Domu kulture v Velenju slovesnost s podelitvijo priznanj vsem letošnjim delovnim jubilarantom in jubilarantom Jamske reševalne čete.

Priprave na praznovanje že potekajo in po oceni letošnjega predsednika odbora za pripravo praznovanja Pavleta Skornška vse teče po načrtih.

ALI BI VRNILI RUDARSKO UNIFORMO?

Nosilce rudarske uniforme, ki je ne nosite več, ker vam morda ni prav ali iz kakšnega drugega razloga, in ste jo pripravljeni vrniti, vabimo, da ob delovnih dnevih med 7. in 15. uro pokličete Jano Bovha na telefon 03/899-6462 in se dogovorite za prevzem uniforme. Lahko vrnete tudi le del uniforme: suknjič, hlače, kapo.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje!

Odbor za pripravo praznovanja dneva rudarjev

KONFERENCA ENRE – PRILOŽNOST ZA STROKOVNE RAZPRAVE

Fakulteta za energetiko in Premogovnik Velenje bosta med 1. in 3. julijem organizatorja mednarodne konference Energetika in klimatske spremembe – EnRe, ki bo potekala v Kongresnem centru Hotela Paka v Velenju.

Nanjo so povabljeni mednarodni strokovnjaki s področja energetike in ekologije, da sodelujejo s svojimi referati, ki bodo izšli tudi v znanstveni strokovni reviji. Na konferenco so vabljeni tudi gospodarske družbe, da se predstavijo s svojo dejavnostjo.

Udeleženci konference bodo zagotovo razjasnili marsikatero strokovno dilemo, odprli nova vprašanja, izmenjali izkušnje s področij energetike in klimatskih sprememb ter sklenili nove pomembne poslovne povezave. Eno izmed vprašanj, ki terja odgovor, bo verjetno tudi, ali bomo v Sloveniji pravočasno in dovolj dobro pripravljeni na zahtevne energetske ter okoljske izzive.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta Evrope o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov določa Sloveniji izdelavo ter izvedbo akcijskega načrta za doseganje naslednjih ciljev do leta 2020: 25-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije, 10-odstotni delež biogoriv v prometu, 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti primarnih energentov, 20-odstotno znižanje emisij toplogrednih plinov.

Tudi na navedena zahtevna vprašanja bodo na konferenci EnRe v Velenju poskusili odgovoriti s predstavitvijo številnih strokovnih prispevkov, v razpravah, razgovorih in druženjih.

Na konferenci bo v uvodnem delu 1. julija 13 vabljenih predavanj. Smernice prihodnjega evropskega energetskega trga bo predstavil Hans ten Berge, generalni sekretar združenja EURELECTRIC, s sedežem v Bruslju.

Podnebne spremembe in geoinženiring bo predstavila prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, o Prenovi naprav v TE Šoštanj v luči najnovejših tehnoloških in ekoloških usmeritev bo spregovoril doc. dr. Uroš Rotnik, o Vlogi premoga pri proi-

zvodnji električne energije v Sloveniji pa bo predaval doc. dr. Milan Medved.

Sledilo jim bo še 58 predavanj, ki bodo zajemala področja obnovljivih in trajnostnih virov energije, energetske učinkovitosti, energetske politike, izbora energenja, okolja in energetike ter vključenosti znanosti v energetske tehnologije. Na konferenci bodo tudi panelna predstavitelja referatov, okrogla miza in novinarska konferenca.

Za udeležence konference je pripravljen tudi bogat spremljevalni program. Lahko bodo obiskali TE Šoštanj, Muzej premogovništva Slovenije, mednarodni atletski miting, turistično kmetijo ter se 3. julija udeležili 49. Skoka čez kožo in družab-

nega srečanja po njem.

Podrobnejši program konference in druge informacije so objavljeni na spletni strani www.enre.si in info@enre.si.

Ludvik Golob, Damjan Konovšek

KARBON d.o.o.
Čiste tehnologije

Partizanska cesta 78, 3320 VELENJE, SLOVENIJA

Telefon: 03 8982 119, Fax: 03 8996 412

E-pošta: info@karbon.si

Internet: <http://www.karbon.si>

UGODNO!

Odpadni les za kurjavo

do 1. 6. - 20%
Telefon: 03 8982 129.

PESEM DRUŽI VESELE LJUDI

Marko Meža je v Premogovniku Velenje zaposlen kot pomočnik vodje za komercialo. Naš sodelavec je že 20 let, star pa je samo – poudarek na samo – 42 let. Poznan je marsikomu, saj že pet let prepeva v Rudarskem oktetu, prej pa je prepeval v Zboru združenja šoferjev in avtomehanikov, Šaleškem oktetu, Mešanem pevskem zboru Gorenje in kvartetu Mavrica.

Po izobrazbi je torej ekonomist, po duši pevec, po spretnostih tudi tehnični tip, po srcu zagovornik pravice, po telesu in načinu življenja športnik, po prepričanju optimist in zagovornik varstva narave. Že to je veliko, a še zdaleč ni vse in ni tako zelo preprosto.

Marko je človek, ki je rad vse naenkrat, ki zmore delati veliko in še več, njegove misli so zdaj tu, takoj nato pa že povsem drugje. Pri vsem tem pa je zanj nujno še to, da so stvari maksimalno urejene. Njegovo pomembno načelo je tudi odgovornost. In zelo pomembno zanj je, da je življenje nasmejeno.

☛ **Česa iz svoje mladosti se najrajši spomnite?**

Marsičesa se ne spomnim, vem pa, da so mi veliko pomenili svoboda, prostost, odkrivanje vsega novega v bližnji okoli-

ci Velenja. Živel sem v soseščini Velenjskega gradu in tam užival vso svobodo podeželja, saj smo imeli doma tudi živino, domače živali, kmetijo. Že pri sedmih letih sem prijel za tamburico in nato z njo pri Koledi nanizal 20 let folklornih spominov.

☛ **Kakšen poklic ste si želeli pri desetih letih?**

Z mamo sva živela sama, oče je bil pilot, zato sem tudi jaz sanjal o tem, da bom postal pilot. Zdelo se mi je, da je v zraku še več svobode kot na tleh, kar je tudi res, zato me v višave še vedno vleče, sedaj predvsem v gore. Po željah o pilotiranju, so me prevzele tehnika, elektrika in mehanika, še kasneje pa ekonomija.

☛ **Kaj delate sedaj in kako ste s svojim delom zadovoljni?**

Sem pomočnik vodje za komercialo Pre-

mogovnika. Obvladujem delo pri nabavi in delo tehnologa, saj sem tehnološko odgovoren za nabavo vsega, kar uporabljajo vsi obrati, torej za reprodukcijski in potrošnji material, pisarniški ter drobn inventar. To zajema preko 21.000 postavk za potrebe Premogovnika in HTZ, za katere moram skrbeti. Pri tem je ogromno dela, a to je samo tehnološko delo. Poleg tega sem odgovoren še za nabavo orodja, črne in barvne metalurgije, varilne tehnike, pisarniškega materiala. Potem pa je tu še vse, kar se nanaša na koordinatorsko delo in vodenje glede na kompletno Komercialno službo, prišteti pa moram še razvojne projekte. Dela je res toliko, da ga v rednem delovnem času ni mogoče opraviti. Delam povprečno 11 ur dnevno in mislim, da prihaja čas, ko bo tu treba nekaj spremeniti. Čeprav

sem glede na analizo organizacije časa nadpovprečno organiziran pri delu, to več ne zadošča. Zagovarjam racionalizacijo in optimizacijo dela in pri tem vidim izzive tudi v prihodnje. Moje delo mi je izziv, sem deloholik, rad delam. V mladosti sem dobil dobro popotnico za življenje, imel sem odlično vzgojo in pridobil prave vrednote.

☛ **Kaj si pri svojem delu želite spremeniti?**

Želim si, da bi znal bolj ločiti pomembno od nepomembnega in bi pomembnemu prej namenil čas. Očitno bom moral več narediti na področju lastne organiziranosti, mogoče pa je prevelika tudi količina dela, ki ga opravljam. V zadnjem času spoznavam, da si ne znam vzeti dovolj časa za sprostitev in tudi za izobraževanje.

☛ **Kakšno mesto ima pri vašem delu in v življenju nasploh varnost?**

Moje načelo je, da vse, kar počenjaš, moraš delati varno, tako do sebe kot do sočloveka in narave. Če bi to upoštevali vsi, bi bilo manj nesreč. V Premogovniku je za varnost dobro poskrbljeno, človek je na prvem mestu in prav je tako. Tudi narava mora imeti prednost, tega pa se vse premalo zavedamo. Ekološke zavednosti je med ljudmi nasploh premalo.

☛ **Kako bi predstavili svoje podjetje v dveh stavkih?**

Letos bom izpolnil 20 let delovne dobe in zelo ponosen sem, da delam v Premogovniku Velenje. Je izredno napredno, ugledno podjetje. Vsak, ki posluje z nami, si to šteje v čast. Tudi medčloveški odnosi v našem podjetju so takšni, da se lahko drugi zgledujejo po nas. Pohvalim lahko skrb za varno delo, za socialno varnost vsakega delavca, ob tem pa tudi skrb in vlaganje v obnavljanje okolja in infrastrukturo Šaleške doline.

☛ **Kaj zapolnjuje vaš prosti čas?**

Zase in za moje najdražje mi zmanjkuje časa. Kolikor ga vendarle imam, se zatečem k športom, predvsem k pohodništvu, plavanju, h kolesarjenju, tudi k adrenalinskim športom, kjer me privlači hitrost in z njo karting tekme. Družine še nimam oblikovane, čeprav imava z mojo drago – Mateja ji je ime – dvanajstletnega sina Miha. Skupno družinsko življenje je moja želja, ki jo nameravam v kratkem uresničiti. Sin Miha je pri meni na prvem mestu in tudi aktivnosti z njim zapolnjujejo moj prosti čas. Želim si, da bi naša družina kmalu zaživela skupaj. Seveda v moj prosti čas spada tudi petje v Rudarskem oktetu. Čeprav mi je v enem prejšnjih let Rudarski oktet pomenil že določen napor, saj smo bili v letu dni skupaj 99-krat, me še vedno radosti, da smo radi skupaj, da se imamo lepo, da znamo zapeti in da radi pojemo. Le-

Marko s sinom Miho (iz domačega arhiva)

tos praznujemo 30-letnico Rudarskega okteta, uspešni smo, pogrešamo pa Ota Gradišnika, ki je zaslužen, da je naš oktet sploh doživel svojih trideset let.

☛ **Katero besedo bi pripisali sebi: smeh, počitek, denar? In zakaj?**

Vsekakor smeh. Rad se smejem, mnogi me poznajo prav po smehu, nekateri pravijo, da celo ne vedo, kdaj in kaj mislim resno. Humor in smeh mi res veliko pomenita, rad se tudi družim z veselimi in optimističnimi ljudmi. Znam pa biti tudi tih in mrk, zlasti ob obilici dela, ko sem obremenjen z mislimi. Vendar največ je v mojem življenju svetlih trenutkov.

☛ **Kaj v življenju hočete in česa nečete?**

Prizadevam si, da bi v mojem življenju prevladovala vrednote, kot so pravičnost, odgovornost, iskrenost, ljubezen, pozornost. Na svetu pogrešam te vrednote. Ne maram pa obrekovanja in hinavščine. Izhajati bi morali iz zakonitosti, ki veljajo v naravi. V naravi si lahko najdemo zgleda za celotno naše življenje in bolj bi morali živeti v sožitju z njo.

☛ **Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?**

Mene vleče k morju, tam sem bil spočet in mislim, da pri meni to nekaj pomeni. Rad se vračam v tisti kraj, vseh mi je v Dalmaciji. Tam bi živel s celo svojo družino, saj smo vsi radi ob morju.

☛ **Kateri je vaš najljubši letni čas?**

Vse letne čase imam rad in vsakega iz drugačnih razlogov. Pozimi uživam v

zimskih športih in zato, ker takrat ni komarjev, ki me imajo sicer izredno radi. Pomlad mi je všeč zaradi ponovnega rojstva narave, svežine, velikih možnosti za gibanje, rekreacijo. Čeprav tisti, ki hodimo v gore tudi pozimi, vemo, da je tam takrat najlepše. Poletje diši po morju, jesen pa nas obdari s pridelki, da »požanjemo, kar smo sejali«.

☛ **Življenje sestoji iz tega, kar iz njega napravimo. Na kaj ste v svojem življenju najbolj ponosni?**

Ponosen sem na družino, izpostavil bi zgled in modrost pradedca Ivana Strahovnika in njegovo knapovsko pot. Ponosen sem na mamo, ki mi je omogočila vzgojo in me obdarila z vsemi sposobnostmi za življenje. Ponosen sem tudi na vse, kar mi uspe dobro narediti.

☛ **Katere so tri vaše dobre lastnosti?**

Pravičnost, optimizem in odgovornost.

☛ **Kaj bi spremenili pri sebi?**

Spremenil bi in bom organizacijo svojega dela, dal večjo težo timskega delu in s tem pridobil več časa za sebe in za družinsko življenje.

☛ **Kateri moto vas spremlja skozi življenje?**

Če drugemu ne moreš narediti kaj dobrega, mu tudi slabega ne naredi, predvsem pa se obnašaj do vseh tako, kot si želiš, da bi se oni do tebe. Pri tem pa nikoli ne pozabi na odgovoren odnos do narave, svojega podjetja in vseh stvari, s katerimi si pri delu pomagaš.

Dragica Marinšek

Z Ljubljanico so nazdravili Zoran Jankovič, dr. Milan Medved, dr. Jože Zagožen in dr. Vladimir Malenković (od leve).

PILI SMO PAKO IN LJUBLJANICO!

Vsem nam, ki smo zrasli v dolini ob reki Paki, kateri bi še pred leti brez slabe vesti lahko namenili Smodetovo ponarodelo Mrtva reka, bi se najbrž še pred časom zdelo povsem nesprejemljivo, če ne že kar neodgovorno, piti iz reke, ki teče skozi industrijsko območje.

Pa smo vendarle poskusili Pako in tudi Ljubljanico. 22. aprila – ob dnevu Zemlje – med 9. in 15. uro je bilo namreč na Trgu mladosti v Velenju in na Prešernovem trgu v Ljubljani mogoče piti prečiščeni Pako in Ljubljanico. Iz rek tako niso pili le prebivalci in prebivalke naše doline, ampak tudi Ljubljanci, Japonci, Kanadčani, Nizozemci, Italijani in še kak tujec se je našel vmes – in to sredi Ljubljanec, na Tromostovju, tik ob spomeniku našega največjega pesnika, ki je začudeno opazoval množico ljudi na sončno sredo – sam je bil namreč bolj pristaš rujnega vinca kot pa vode – in to še iz Ljubljanice!

Več kot 1.000 ljudi se je opogumilo in

pilo vodo iz reke v Ljubljani in več kot 500 v Velenju – med njimi so bili tako otroci, celo takšni, ki so bili še v vozičku, pa starejši, celo nosečnica je pogumno spila kozarček. Ob svetovnem dnevu Zemlje je namreč Premogovnik Velenje skupaj s povezano družbo HTZ Velenje in Holdingom Slovenske elektrarne podprl promocijo Neodvisne mobilne enote (NME) za filtriranje površinskih voda, ki so jo razvili v HTZ Velenje, kjer se med drugim ukvarjajo tudi z razvojem in s prodajo filtracijskih sistemov za filtriranje pitne vode na osnovi nanotehnologije. Za NME so lani prejeli nagrado za inovacijo, ki jim jo je podelila Obrtna zbornica Slovenije.

NA ZDRAVJE Z LJUBLJANICO

Med pogumneži, ki so nazdravili s prečiščeno Ljubljanico, so bili tudi ljubljanski župan **Zoran Jankovič**, direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**, direktor HTZ Velenje **dr. Vladimir Malenković** in direktor HSE **dr. Jože Zagožen**. Župan Mestne občine Ljubljana je priznal, da je to zanj »edinstven dogodek; sicer smo se v Ljubljani pred leti res lahko tudi kopali, pil pa je – razen, ko so me 'potunkali', še nikoli nisem.« Na vprašanje, ali se ne boji morebitnih posledic, je prepričljivo odgovoril: »Prepričan sem, da me boste zvečer še videli, pa jutri tudi! To je izjemno dobra zade-

Brigita Gril iz HTZ Velenje je točila prečiščeno Pako tudi osnovnošolcem.

va in zdaj, ko bo urejena kanalizacija v Rakovi Jelši, bo Ljubljana »špica« za kopanje, tole (naprava NME, op. a.) pa je še dodatna vrednost.«

Dr. Milan Medved je ob tej priložnosti zadovoljno povedal: »Danes smo z napravo, ki ima lasten vir energije, ki jo zagotavljajo sončne celice, cel filtracijski sistem pa omogoča čiščenje vode do pitnosti, dokazali, da lahko pijemo Ljubljano neposredno črpano iz reke in prečiščeno. Akcija je pokazala, da metoda deluje.

Za Premogovnik Velenje je prav poseben dogodek tudi to, da se na dan Zemlje vse aktivnosti dogajajo tudi v centru Ljubljane, saj je Premogovnik tesno vpet v energetske zgodbo Slovenije in pomemben akter na energetskem trgu. Naša naloga je, da negativne vplive energetike maksimalno zmanjšujemo. S takšnimi akcijami je vsak tak droben korak korak v pravo smer.«

Dr. Vladimir Malenković je dejal: »NME je plod domačega znanja in razvoja, pri čemer pa smo sodelovali s slovenskimi in tujimi partnerji. AquaVallis sistemi za filtracijo vode zagotavljajo učinkovito čiščenje vode in omogočajo popolno

odstranjevanje virusov, bakterij in težkih kovin. Omenjena naprava zagotavlja nemoteno delovanje v najbolj ekstremnih razmerah, zato ker ima tudi neodvisni energetski vir – sonce – in je kot taka primerna za uporabo v primeru elementarnih nesreč, za potrebe vojske itd.

Ob dnevu Zemlje pa naj vseeno poudarim, da moramo kljub sodobni tehnologiji in tehničnim rešitvam predvsem vsi

skupaj in vsak posameznik skrbeti za ohranjanje čistega okolja.«

NAM JE ŽE MAR ZA VODO?

Podjetje HTZ Velenje je na mostu čez Pako zastopal **Bojan Voh**, vodja Razvojnega področja, ki je predstavil dva cilja akcije: »Prvi cilj je bil promocija filtracijskih sistemov, ki nam lahko omogočijo bolj varno uporabo vode iz pipe, in

EVROPSKA ZAŠČITA BLAGOVNE ZNAMKE AQUAVALLIS

Za blagovno znamko AquaVallis podjetja HTZ Velenje, ki smo jo v letu 2007 zaščitili pri Uradu RS za intelektualno lastnino, smo ob koncu leta 2007 pričeli tudi postopek za mednarodno zaščito blagovne znamke. Proizvod AquaVallis je vrhunski dosežek na področju filtriranja vode ter je plod raziskav in razvoja znanstvenikov s področja nanotehnologije.

Postopek za zaščito blagovne znamke se je z dokončno odobritvijo Evropskega urada za usklajevanje na notranjem trgu (za znamke in modele) tudi zaključil, o čemer nas je sredi maja obvestila Patentna pisarna.

Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO) nam je posredovala obvestilo evropskega urada, v katerem je navedeno, da v predpisanem roku ni bil vložen noben ugovor in ima s tem blagovna znamka AquaVallis dokončno Evropsko zaščito.

drugi ekološko ozaveščanje. Zato smo izbrali 22. april, dan Zemlje, da damo zgodbo v okvir in pokažemo, da nam je mar za Zemljo in za vodo.

Odkrito povedano nam še ni mar za vodo. Dobro pa je, da smo o njej in njeni problematiki začeli govoriti. (Pre)hitro bo prišel čas, ko bo treba omejiti uporabo vode in paziti, da bomo pili čisto vodo. Živimo sicer na področju, ki je še bogato z vodo in je le-ta še razmeroma kvalitetna, vendar analize kažejo, da se njena kvaliteta slabša.

Vodo sicer lahko kupimo tudi v trgovinah in te bo verjetno vedno dovolj, a ta voda je okoli tisočkrat dražja od tiste iz pipe. Pri tem ne gre le za to, da bi v gospodinjstvu prihranili nekaj 10 evrov, če ne bi kupovali ustekleničene vode, bistvo je v tem, da s to vodo naredimo v naravi škodo s plastično embalažo, s porabo treh litrov vode za proizvodnjo enega litra vode v plastenki ...

Upam, da se bomo vseh teh škod hitro zavedeli. Nekateri o tem že razmišljamo, a tudi sam odkrito priznam, da še »grešim«, da še počnem stvari narobe. To vedenje je najtežje spremeniti v dejanja.«

»VODA IZ PAKE JE SUPER!«

V Velenju je akcija potekala v sodelovanju z Visoko šolo za varstvo okolja, ki je predstavila tudi svoje študijske programe. Študentje so ob promociji pitja reke Pake opozarjali mimoidoče tudi na pomen varovanja okolja in problematike pitne vode.

Doc dr. Franc Žerdin, predsednik Upravnega odbora Visoke šole za varstvo okolja: »Z veseljem in brez strahu sem spil kozarec Pake. Zato sem zadovoljen, da je HTZ Velenje ugotovil, kako je mogoče vodo čistiti, kajti o pitni vodi bomo veliko govorili v prihodnosti. Logično je, da smo akcijo ob dnevu Zemlje pripravili skupaj z Visoko šolo za varstvo okolja. Naše študentke in študentje so ozaveščeni, okoljske tematike jih zelo zanimajo. Veseli smo, da je vpis v šolo velik. Seveda pa moramo poskrbeti za ustrezno visoko kvaliteto predavanj in da bomo dobili dobre strokovnjake.«

Mag. Milena Pečovnik, direktorica Visoke šole za varstvo okolja: »Če sem iskrena, sem bila malo skeptična, a je Paka kar stekla po grlu. Drugače pijem vodo iz pipe in v naši šoli smo že naročili pitnike AquaVallis. Všeč mi je, da smo ob dnevu Zemlje nastopili skupaj s HTZ Velenje. V naši šoli vzgajamo kader, ki naj bi bil na eni strani ekološko ozaveščen, na drugi strani pa naj bi promoviral in uporabljal nove tehnologije za čiščenje vode.«

Pa komentarji drugih pivcev?

V akciji so sodelovali tudi študenti Visoke šole za varstvo okolja.

Edo z družino iz Velenja: »Okus Pake je bil nevtralen, ne bi vedel, da pijem kakšno drugačno vodo kot doma. Sicer pijem vodo velenjskega vodovoda in zdi se mi dobra. Vzel sem tudi prospekte o filtracijskih sistemih. Na hitro sem izvedel, da to ni pretirano velika investicija, zato bom premislil.

Kolikor spremljam v medijih, domnevam, da bo v bližnji prihodnosti pitna voda problem. Verjetno se tega v Sloveniji in v Velenju še premalo zavedamo, saj še nimamo težav z njo. Zato tudi pri nas doma z vodo še ne varčujemo. Takšna promocija ob dnevu Zemlje je zelo dobrodošla, da se začnemo zavedati skrbi za okolje.«

Miran Zager, Šoštanj: »Spil sem kozarec Pake, a nisem opazil razlike. Doma pijem vodo iz pipe, ki pa je gotovo kemijsko obdelana. Ne kupujem ustekleničene vode. Pri stojnici sem se ustavil, ker me je zanimalo, kaj se dogaja. O filtriranju vode sem že bral v medijih in slišal reklame za različne sisteme. Ti sistemi, ki jih predstavlja HTZ, pa so ugodnejši.«

Jani Hrovat iz Velenja: »Pijem vodo iz vodovoda, pogosto pa hodim po vodo tudi v Družmirje (izvir vode nasproti uprave HTZ Velenje, op. a.), ker se mi zdi boljša. Tudi tale Paka je enkratna. Pravi, da je voda brez barve, vonja in okusa, a to ni res. Vsaka voda ima svoj okus. Najboljša, ki smo jo kdaj pili, pa je bila jamska voda s Starega jaška. V mojih mlajših letih smo Pako pili tudi brez filtriranja, v njej smo se kopali, igrali, lovili ribe.

Takšne akcije so zelo pomembne, danes pa bi moralo biti tukaj več otrok, mladine, da bi videli, kaj nas in predvsem

njih čaka, če ne bomo z naravo bolje ravnali.«

Tanja, Severina, Urša: »Pristopile smo z odporom, zdaj pa smo spile vsaka kozareček. Pomislile smo, da bomo čez nekaj let skoraj zagotovo pili le filtrirano vodo. Kupujemo tudi ustekleničeno vodo, seveda pa je najboljša izvirska. Prav je, da ozaveščamo ljudi o pomenu pitne vode.«

Tako je bilo 22. aprila ob Paki in Ljubljani. Ob vsem živžavu in bolj pogostih pogledih vanju kot sicer sta mirno tekli naprej. Za zdaj ju brez filtriranja ne smemo piti in če na dan Zemlje niste bili z nami, ste to priložnost zamudili. A bomo optimisti in vizionarji ter sklenimo članek z mislijo enega od pivcev v Velenju: »Pozdravljam akcijo za ozaveščanje ljudi o pitni vodi, še bolje pa bi bilo, če bi očistili reke!«

Diana Janežič,

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Neodvisna mobilna enota za filtriranje površinskih voda deluje po naslednjem principu – s pomočjo fotovoltaičnih solarnih modulov v napajalnem delu napajajo akumulatorje in s pomočjo pridobljene električne energije potopno črpalko. Z njo črpajo vodo, ki jo želijo prečistiti, preko gibkih cevi do filtracijskega modula, kjer gre voda preko sistema čistilnih filtrov. Voda se očisti in jo na koncu sistema dobimo kot pitno.

ZAKLADNICA PONUDBE ZNANJA IN IZKUŠENJ

Skupina Premogovnik Velenje je v maju izdala prodajni katalog storitev in izdelkov njenih podjetij. Kot so zapisali v uvodu, je katalog zakladnica ponudbe znanja in izkušenj, kajti »v 134-letni zgodovini Premogovnika Velenje smo poleg pridobivanja premoga razvili še številne druge dejavnosti – tako znotraj matičnega podjetja kakor preko povezanih družb. Te danes tvorijo pisano paleto proizvodov in storitev, preko katerih celotna Skupina širi svoje poslovanje.«

Katalog je plod aktivnosti projektne skupine za kontradobave, ki je bila ustanovljena lani, na letošnji strateški konferenci pa so bile potrjene smernice njenega dela. Skupino vodi Ivan Hozjan, vodja Gospodarskega področja, njegov namestnik je mag. Aleš Dremel, vodja Prodajne službe HTZ Velenje.

Pri pripravi gradiva za prodajni katalog so sodelovali vsi člani projektne skupine in tudi nekateri drugi sodelavci, pri organizaciji pa je treba omeniti tudi pomoč in sodelovanje Tadeje Mravljak Jegrišnik, vodje Službe za odnose z javnostmi. Oblikoval ga je Ivo Hans Avberšek iz StudiaHtz.

Prodajni katalog je predstavil **mag. Aleš Dremel** in pri tem poudaril, da je to vstopnica Skupine Premogovnik Velenje na tržišča. »V katalogu so predstavljeni vsi prodajni programi, ki jih tržimo bodisi znotraj Skupine ali na zunanjih tržiščih. S katalogom pa želimo, seveda, v prvi vrsti povečati zunanjo realizacijo oziroma prodajo.

Povsem jasno je, da je katalog le orodje za dostop do sedanjih ali novih potencialnih poslovnih partnerjev, še vedno namreč ostajajo najpomembnejši osebni stik, osebna predstavitev izdelkov ali storitev in oblikovanje poslovnega odnosa. Na drugi strani pa je treba še naprej izvajati in razvijati aktivnosti, kot so oglaševanje, marketing, sodelovanja na sejmihi, izvedba različnih ciljnih promocijskih dogodkov.

Nadgradnja kataloga bo stalno posodabljanje kontaktnih podatkov, dodajanje izdelkov in storitev, izdelava cenikov, nenazadnje prevod v tuje jezike ter dodajanje tehničnih map oziroma drugih informacij za posamezne programe,« je dejal mag. Dremel.

Vzporedno s tem bodo tekale vse druge prodajne aktivnosti v okviru projekta kontradobav. Med temi je prav gotovo

ena pomembnejših ustanovitev Prodajne službe v HTZ Velenje. Njeni prioriteti sta izvajanje projekta kontradobav in pospeševanje prodaje s pomočjo izkoriščanja sistema nadomestnih kvot v podjetjih, ki nimajo zaposlenih dovolj invalidov.

V zadnjem času o projektu kontradobav govorimo bolj intenzivno, kar pa ne pomeni, da tega sistema nismo imeli že do sedaj. Zdaj smo te aktivnosti le združili v projekt in bolj natančno določili cilje in aktivnosti.

Da pa je sistem deloval, so dokaz številni skupni nastopi z našimi poslovnimi partnerji, razvijanje novih programov, strateška partnerstva pri lastninjenju podjetij oziroma odkup naših proizvodnih ali storitvenih programov, podpora naših aktivnosti v lokalni skupnosti na športnem, kulturnem ali turističnem področju.

»Skupina Premogovnik Velenje je na trgu cenjen poslovni partner,« poudarja mag. Dremel. »Posebej v času nestabilnega gospodarstva. Stabilnega poslovanja danes ne more zagotavljati vsako podjetje, nekatere panoge (avtomobilska, prehrambena, tekstilna, kovinska industrija) je kriza zelo prizadela. Na drugi strani je povpraševanje po energiji še vedno dokaj stabilno in to je znak za stranke, da je poslovanje s podjetji v Skupini varno, kakovostno in stabilno.«

Katalog je namenjen vsem našim sedanjim poslovnim partnerjem ter novim kupcem in dobaviteljem. Objavljen je na spletni strani Premogovnika Velenje (www.rlv.si) in spletnih straneh podjetij v Skupini Premogovnik Velenje, poleg tega mora biti sestavni del »prtljage« vsakega sodelavca, ki je v stikih s poslovnimi partnerji.

»Promotorji podjetja ter »prodajalci« njegovih izdelkov in storitev pa smo lahko vsi zaposleni, saj v svojem delov-

nem ali prostem času stopamo v stik z mnogimi ljudmi. Lahko jim predstavimo katerega od izdelkov ali storitev Skupine Premogovnik Velenje ali jih napotimo, da si ogledajo novi katalog,« poudarja mag. Aleš Dremel.

Diana Janežič

HITRORASTOČE ENERGETSKE RASTLINE V PREMOGOVNIKU VELENJE

V prihodnjih desetletjih bo za proizvodnjo alternativnih, predvsem obnovljivih virov energije, porabljenih na milijarde dolarjev, evrov in drugih valut. Osnovni namen takšnih vlaganj je povečati varnost oskrbe z energijo in omejitev dodatnih škodljivih vplivov na okolje, predvsem na podnebne spremembe.

Tri tedne stara sadika vrbe

Strojna zasaditev vrb

Med pomembne obnovljive vire za proizvodnjo električne in toplotne energije sodi tudi les. Nasadi hitrorastočih energetskih rastlin predstavljajo okolju prijazen obnovljivi vir oziroma dodaten energetski vir k premogu v bližnji prihodnosti.

V Premogovniku Velenje smo se jeseni 2008 lotili projekta hitrorastočih energetskih rastlin oziroma drevesnih vrst. Namen je rekultivacija degradiranega zemljišča na pridobivalnem območju premogovnika in s tem sanacija oziroma raba ugrezninskih zemljišč v prihodnosti. Možnosti za novo dodano vrednost na področju lesne biomase vidimo predvsem v tem, da bomo na zemljiščih, ki so zaradi premogovniških dejavnosti podvržena neprestanim spremembam (ugreznin, degradirane površine ...), zasadili nasade

hitrorastočih energetskih rastlin.

Poleg zagotavljanja lesne biomase v energetske namene za proizvodnjo lesnih sekancev in peletov te rastline izboljšujejo ozračje in očiščujejo onesnaženo zemljo, ker filtrirajo odpadne vode in mulj ter sdro in pepel, ki nastaneta pri izgorevanju v Termoelektrarni Šoštanj. S proizvodnjo in kurjenjem lesne biomase bi tudi pripomogli k čistejšemu okolju v Šaleški dolini in širše.

Nasadi hitrorastočih drevesnih vrst so nasadi lesnatih rastlin, katerih obhodnja (doba med posameznimi sečnjami) praviloma ne presega petih let. Hitrorastoče drevesne vrste so zaradi hitre rasti in količine biomase zanimive za zunajgozdno sajenje na marginalnih zemljiščih, na slabo ali neizkoriščenih (opuščenih) kmetijskih površinah oz. na površinah, kjer

kmetijska proizvodnja ni rentabilna.

V praksi se danes za osnivanje hitrorastočih zunajgozdnih nasadov uporabljajo predvsem različne vrste klonov topola in vrb. Njihova prednost je velik letni prirastek lesne biomase in sposobnost, da po sečnji ponovno zrastejo iz panja. Nasadi hitrorastočih drevesnih ali grmovnih vrst se praviloma osnujejo s sajenjem potaknjencev.

Aprila 2009 smo izvedli zasaditev 4 hektarjev zemljišča s tujimi hitrorastočimi energetskimi rastlinami oziroma drevesnimi vrstami vrb, pri čemer smo posadili 40.000 sadik vrb. Sadike vrb smo kupili pri Lantmannen Agroenergi s Švedske, zasaditev pa je izvedel njihov podizvajalec Probstdorfer Energieholz iz Avstrije v sodelovanju s Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina. V sodelovanju z Gozdarskim in-

Lokacija nasada nad Velenjskim jezerom

štitutom Slovenije smo zasadili tudi 0,1 hektarja zemljišča s slovenskimi avtohtonimi in slovenskimi hitrorastočimi drevesnimi vrstami topolov. Posadili smo 250 sadik različnih vrst topolov.

Projektu v Premogovniku Velenje se je pridružila tudi **dr. Nike Krajnc** z Gozdarskega inštituta Slovenije: »V Sloveniji imamo čez 60 odstotkov površin pokritih z gozdovi, kar je veliko. Zato je do zdaj les prihajal večinoma iz gozdov, tudi ko govorimo o lesu za energetske namene. Lesna biomasa v lesno-energetske namene postaja v zadnjem času vse bolj pomembna. V Premogovniku Velenje ste se odločili za pilotski projekt sajenja hitrorastočih drevesnih vrst na izvingozdskih površinah in to je prvi tovrstni primer v Sloveniji. Gozdarski inštitut je pri tem vključen zato, da bomo lahko opazovali, kako vrbe rastejo, poleg tega pa smo poskusno posadili tudi nekaj klonov hitrorastočih topolov. Zanima nas primerjava med vrbami in topoli ter kako se te drevesne vrste obnašajo v Sloveniji.«

Na vprašanje, kdaj lahko pričakujemo prvi posek, je odgovorila: »Pričakujemo ga čez štiri leta, donosi na hektar so zelo veliki. Predvideva se, da naj bi bilo okrog 15 do 20 ton suhe snovi na hektar. Takšni nasadi so namenjeni hitri proizvodnji čim večje količine lesne biomase.«

NOVOST V SLOVENIJI

Zemljišče za pilotni nasad hitrorastočih drevesnih vrst smo morali pred zasaditvijo skrbno pripraviti. Najprej smo izvedli škropljenje proti plevelom. Nato smo posekali samorasla drevesa, izruvali panje, izvedli drenažiranje terena, planirali in buldožerirali teren in navozili dodatno humusno zemljo, orali, branali, dodatno izravnavali zemljišče ter nato ročno in stroj-

no zasadili rastline in namestili zaščitno ograjo.

Osnova za uspešno sajenje drevesnih potaknjencev je optimalna priprava zemljišča. Dvajsetcentimetrski potaknjenci morajo imeti vsaj dva brsta in premer enega do dva centimetra. Sajenje potaknjencev lahko poteka s strojem v enojnih ali dvojnih vrstah ali tudi ročno. Na večjih površinah se uporabljajo traktorsko gnani stroji za sajenje lesnatih potaknjencev. Pri takem sajenju se enoletne poganjke izbranih klonov ročno vstavlja v stroj, ta jih reže na primerno dolžino (navadno 20 cm) ter s pomočjo stisnjene zraka ali hidravlično potisne v zemljo in obsuje. Sajenje potaknjencev poteka pomladi, potaknjenci pa olistajo po 3 do 4 tednih, odvisno od vremenskih razmer.

Količina proizvedene lesne mase je odvisna od vrste dreves, kakovosti tal in od intenzivnosti nege. Ustrezno gospodarjenje ima velik vpliv na končno količino proizvedene lesne mase in s tem povezanim donosom dejavnosti.

Projekt hitrorastočih energetskih rastlin na pridobivalnem področju Premogovnika Velenje je novost, ne samo za Premogovnik, ampak tudi za celotno Slovenijo. Z namensko vzgojo posebnih križanih drevesnih vrst za lesno biomaso v energetske namene se do sedaj v Sloveniji ni ukvarjal še nihče, v tujini pa je to praksa že kar nekaj let. Nasadov hitrorastočih drevesnih vrst je sedaj na Švedskem približno 15.000 hektarjev, v sosednji Italiji približno 5.000 ha, v Avstriji pa so v zadnjih letih začeli intenzivno testirati različne drevesne križance.

V Sloveniji smo prvi nasad vrb s kratko obhodnjo posadili pri Premogovniku Velenje aprila 2009, nato pa so v maju 2009 v manjši meri izvedli zasaditev tudi pri Rudniku Trbovlje-Hrastnik. Ker je to pi-

lotni projekt v Sloveniji, bomo spremljali rast nasada, ugotavljali ekonomičnost ter ustreznost takih nasadov. S projektom HER bomo združili več panog: kmetijstvo, gozdarstvo in premogovništvo, ki se bodo medsebojno dopolnjevale. Vidimo veliko priložnost za širitev znanja in dejavnosti po Sloveniji in na trgih JV Evrope.

Prav zato ocenjujemo predlagano pobudo kot veliko strateško-razvojno komponento. To možnost vidimo kot odlično poslovno idejo in priložnost. S tem se je strinjal tudi pomočnik direktorja Premogovnika Velenje **Ludvik Golob**, ki je povedal: »Premogovnik Velenje je ob svoji poglobitvi dejavnosti – pridobivanju premoga – pričel z dejavnostjo na področju lesne biomase, s katero se do sedaj v Sloveniji ni ukvarjal še nihče. Projekta obnovljivih virov energije smo se lotili tudi z druge strani – prihodnost predelave biomase namreč vidimo tudi v tej smeri. Ta nasad hitrorastočih dreves jemljemo kot pilotni – na njem spremljamo različne drevesne vrste in nato bomo izbrali za nas najbolj optimalno.

Zavedamo se problematike doseganja 25 odstotkov pridobljene energije iz obnovljivih virov, lesna biomasa pa je eden od načinov za povečevanje pridobivanja OVE. Socialno-ekonomske koristi predstavljenega projekta so zagotavljanje energetskih potreb na lokalni ravni, prispevek k razvoju in raznovrstnosti gospodarskih dejavnosti ter povečanje ekološke vrednosti degradiranih območij, ki tako postanejo družbeno sprejemljivejše.«

Damjan Konovšek
Tadeja Mravljak Jegrišnik

CENTER ZA VARSTVO ODRASLIH RASTE

Center za varstvo odraslih je lociran v izjemno okolje zdravilišča in term Topolšica, kjer so učinki blagodejne klime in term poznani že od 17. stoletja dalje, ko jih leta 1617 v zdravilne namene uporabil ljubljanski škof Tomaž Hren. Center je idejno umeščen v neposredno bližino termalnega zdravilišča in prostranega stoletnega parkovnega kompleksa ter odmaknjen od prometnih poti.

Gradbeno dovoljenje smo pridobili v decembru in začeli z deli. Posebnih težav ob gradnji ni. Vprašanja in nejasnosti, ki se pojavijo, skupaj z izvajalcem in s projektantom rešujemo na tedenskih koordinacijah na gradbišču.

Gradnja poteka v skladu s predvidenim terminskim planom del. Sredi maja je bila betonirana zadnja plošča, ki je s konstrukcijskega vidika tudi streha objekta. Lahko bi rekli, da je »objekt pod streho«, kar nam daje veliko volje, da nadaljujemo z istim tempom tudi naprej.

Izvajalec del PLUTON gradnje, d. o. o. iz Šempetra v Savinjski dolini ima dnevno na objektu 75 do 80 delavcev, na objektu se že izvajajo instalacijska in nekatera obrtniška dela; vsak dan bo obseg teh del večji. Objekt mora biti zgrajen do septembra 2009. Glede na to, da smo že na začetku vedeli, da je rok izgradnje kratek, smo ob podpisu pogodbe z izvajalcem posebno pozornost posvetili terminskemu planu. Natančno smo definirali rok izvedbe posameznih ključnih faz na objektu, ki bi z zamujanjem lahko vplivala na končni rok.

Za nemoteno delovanja Centra razmišljamo o zaposlovanju različnega kadra. Objavljen je bil razpis za vodilni delovni mesti v centru, direktorja in glavno medicinsko sestro. Zanimanje za zaposlitev je veliko, kar dokazuje število prispelih vlog. Po opravljenem pregledu vlog bodo med tistimi, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, izbrani strokovnjaki, ki jim bo zaupano vodenje centra. Ena prvih nalog izbranih kandidatov bo priprava programa dela in postavitev organizacijske strukture, skladno s standardi in z zakonskimi pogoji. Ta bo osnova za izbor potrebnega kadra. Število in dinamika zaposlovanja bosta sledila številu in potrebam stanovalcev v centru. Ob polni zasedenosti, to je 157 stanovalcev, bo v domu približno 70 zaposlenih. Glede na glavno dejavnost bo največ medicinsko oskrbnega osebja. Seveda pa glede na tip doma ne bodo manjkali tudi drugi profili s področja dela s sta-

rostniki, ki jih v grobem lahko razdelimo v štiri funkcionalne skupine zaposlenih:

- osnovna oskrba: opravljanje del v kuhinji, pralnici, vzdrževanje in varovanje doma ter druga pomožna dela;
- socialna oskrba: strežnica, socialni delavec, družabnica;
- zdravstvena oskrba: fizioterapevt, medicinska sestra, zdravstveni tehnik, delovni terapevt, bolničar, negovalec, bolniška strežnica in zdravnik specialist;
- upravljalvska funkcija: direktor, računovodski in administrativni delavec.

V jeseni 2009 bomo v center začeli nameščati prve varovance. Povpraševanje je veliko. Na osnovi vprašalnika, ki ga interesi lahko dobijo na sedežu podjetja PV Invest, d. o. o. in v občini Šoštanj ali pa jim ga na osnovi telefonskega klica pošljemo po pošti, smo prejeli že preko 40 informativnih prijav. Skoraj ni dneva, da se ne bi kdo zanimal za nastanitev. Največ je interesentov iz domačega okolja, saj vsak v prvi vrsti želi, da bi tudi stara leta preživel blizu svojcev in znancev. Zanimanje

za nastanitev je tudi od drugod, saj teh kapacitet primanjkuje povsod v Sloveniji in nič ne kaže, da bo na tem področju v doglednem času boljša situacija. V Centru za varstvo odraslih bo prostora za 157 stanovalcev, od tega bo 24 mest namenjeno stanovalcem z demenco in s sorodnimi stanji, ki potrebujejo posebno oskrbo. Poleg navedenega bo v centru organizirano tudi dnevno varstvo z možnostjo sprejema do 8 varovancev.

Občani bodo o začetku sprejemanja formalnih prijav za namestitev v center obveščeni preko medijev. Tiste, katerih informativno prijavo bomo že imeli, pa bomo pisno obvestili, ko bodo nastopili pogoji za formalno vlogo in dopolnitev dokumentacije k vlogi.

Opažamo, da potencialni bodoči stanovalci aktivno spremljajo izgradnjo objekta. Vedno več jih prihaja do gradbiščne ograje, od koder opazujejo potek gradnje. To dokazuje, da gradimo objekt, ki je bil v tem okolju še kako potreben in težko pričakovan.

Valentina Čoklc

PROJEKT POKALKULACIJ

Eden izmed razvojnih projektov, ki jih je podjetje HTZ Velenje izpostavilo kot prioritete, zelo potrebne in nujne, je »Projekt pokalkulacij.« Vodstvo podjetja je za njegovo izvedbo imenovalo projektno skupino, v kateri smo Branka Vičar, vodja Kontrolinga in vodja projekta, ter člana Helena Šumah, vodja Finančne službe, in Stane Blagotinšek, vodja PC ESTO.

Izhodišča za izvedbo so bila postavljena v začetku leta 2008, ko je HTZ podal vsebinska izhodišča in potrebe za vzpostavitev sistema pred in pokalkulacij, podjetje M2M pa možnosti podpore z vidika informacijskega sistema 'QAD Applications' (prejšnje ime je bilo 'MFG/PRO'). Kot pilotni primer smo predlagali vzpostavitev sistema v PC ESTO.

Na osnovi aktivnosti po postavljenem terminskem planu projekta s strani M2M, projektne skupine HTZ in določenih uporabnikov je bil modul za izračun pred in pokalkulacij na klicih (delovnih nalogih) na produkcijskem okolju vzpostavljen na testni bazi od 1. oktobra 2008 dalje. Modul smo uporabljali in testirali do konca leta 2008, 1. januarja 2009 pa je bil vzpostavljen na produkcijski bazi.

Kaj smo s projektom dosegli?

- Vrednotenje stroškovnih učinkov po zoženi lastni ceni na temelju proizvodjalnih stroškov,

- kontrolo in odgovornost nad stroški materiala, storitev in stroškov dela na klicih in projektih primerjalno na prodajno ceno učinkov,

- statistično prikazovanje učinkovitosti ekonomskih kategorij predkalkulacije in pokalkulacije učinkov,

- funkcijsko orodje za ocenjevanje uspešnosti posameznika/tima,

- podatki služijo za predračunavanje prihodnjih projektov,

- vzdržujemo centralno bazo pokalkulacij in stroškov, ki so vir podatkov za kontroling podjetja in poročanje vodstvu.

V aprilu smo projekt predstavili upravi HTZ, ki je model potrdila, in sprejet je bil sklep, da z njim nadaljujemo in ga vzpostavimo še v drugih profitnih centrih. V nadaljevanju bomo posodobili spremljanje spremenljivk, povezanih s stroški dela, z integracijo sistema Špica in obračuna stroškov plač, za kar smo že prilagodili vhod v procesu pokalkulacij. Zagotoviti

moramo povsem natančno vrednotenje stroškov dela pri posameznem učinku, ne glede na stroške plač, povezane s tem učinkom. Sedaj vrednotimo na podlagi povprečnega stroška dela profitnega centra ali stroškovnega mesta v predhodnem obdobju in poročanja o porabljenem času za izvedbo posameznega učinka v povezavi s prodajo le-tega. Vseeno pa smo dosegli visoko raven natančnosti in kontrole.

Zaključimo lahko s trditvijo, da bo projekt uspešen šele takrat, ko ga bomo resnično uporabljali in ne bo le samemu sebi namen.

V imenu projektne skupine se zahvaljujeva posameznikom v M2M za dobro sodelovanje in strokovno podporo ter sodelavcem v PC ESTO za inovativno delo in sodelovanje pri projektu. Rezultati so vsekakor odraz dobrega timskega dela.

Branka Vičar, Stane Blagotinšek

NOVI PREDSEDNIK SVETA DELAVCEV HTZ VELENJE

Svet delavcev HTZ Velenje se je sestel 20. maja pravzaprav s samo enim namenom: da dobi novega predsednika. Dosedanji Martin Mihelak se je namreč upokojil in zaradi tega podal odstopno izjavo.

Volilna komisija je ugotovila, da je odstop upravičen ter glede na rezultate zadnjih volitev za novo članico Sveta delavcev imenovala Ilanko Filipovič.

Imenovati pa je bilo treba tudi novega predsednika. Vlogo predlagatelja novega predsednika je prevzel predsednik sindikata HTZ Velenje Branko Smagaj. Predlagal je Nika Filipoviča iz Strojnega remonta. Ker drugih predlogov ni bilo in ker so prisotni na seji soglašali s tem predlogom, je Niko Filipovič (na fotografiji levo) do izteka mandata, to je do marca 2010, novi predsednik Sveta delavcev HTZ Velenje. Zahvalil se je za zaupanje, obljubil dobro delo in se priporočil za sodelovanje z vsemi člani Sveta delavcev in drugih organov.

Martin Mihelak mu je zaželel uspešno delo, drugim pa se je zahvalil za sodelovanje. »Odhajam zadovoljen z opravljenim delom. Menim, da sem delal pošteno, stal za svojimi stališči in jih zagovarjal. To marsikomu ni bilo všeč, a smo kljub temu s pogovarjanjem in z argumenti sklepali kompromise, dobro sodelovali in s skupnimi močmi vlekli voz naprej v dobro zaposlenih,« je dejal.

MLADI NOGOMETAŠI IMAJO NOVO IGRIŠČE

V nogometnem klubu Rudar se že vrsto let ubadajo s pomanjkanjem travnatih površin za treniranje nogometa. Kljub izgradnji večjega igrišča z umetno travo pred leti je prostora za nemoteno treniranje vseh selekcij še vedno premalo. Zato so se odločili za izgradnjo malega nogometnega igrišča, ki je namenjeno treniranju mlajših selekcij dečkov in deklic pa tudi rekreativcem.

Novo igrišče so najmlajši nogometaši navdušeno sprejeli.

Igrišče, veliko je 40 krat 20 metrov, je »zrastlo« v manj kot mesecu dni. Pri gradnji so sodelovali družba RGP, ki je pripravila točkovna temelja za bando in zunanjo ograjo, naredila izkop za električne vodnike, položila industrijski tlak in uredila okolico.

Podjetje HTZ Velenje PC ESTO je izvedlo elektroinstalacije za osvetlitev igrišča, podjetje Sport je v sklopu NZS/UEFA postavljalo bando, položilo umetno travo, postavilo gole in zaščitne mreže za goli, podjetje Mins pa je postavilo zunanjo ograjo.

Projekt so financirali NZS v sklopu projekta »Hat trick 2 – gradnja infrastrukture« v okviru UEFE, Mestna občina Velenje in Premogovnik Velenje kot generalni sponzor NK Rudar.

Igrišče smo uradno odprli 21. maja, ko so ga najprej preizkusile najmlajše selekcije Rudarja in Šmartnega, ob 20. uri pa se je začelo nogometno srečanje med

ekipama zaposlenih v Premogovniku Velenje in Termoelektrarni Šoštanj.

Športne navdušence, nogometaše in predstavnike obeh podjetij so pozdravili direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved, župan Mestne občine Velenje Srečko Meh in predsednik Nogometne zveze Slovenije mag. Ivan Simič.

Dr. Milan Medved se je v nagovoru najprej vrnil v svojo mladost: »Na tej lokaciji je igrišče z dolgoletno športno tradicijo – preden smo ga preuredili, smo generacije Velenjčanov na njem nabira-

le rokometno znanje, zmage in poraze, na njem so se odvijale celo tekme druge jugoslovanske ženske rokometne lige.

Igrišča z umetno travo so danes trend in so zelo koristna, saj omogočajo treninge skozi celo leto. Vsem, ki boste uporabljali novo igrišče, želim na njem veliko športnih užitkov.«

Srečko Meh je znova poudaril, da občinski proračun vedno podpre dobre ideje, za katerimi stojijo ljudje in novo igrišče je prav gotovo takšna ideja.

Ivana Simiča, zaradi sina nogometaša pri Interblocku dokaj pogostega obiskovalca tekem mladincev in kadetov, preseneča in hkrati navdušuje število gledalcev na prvenstvenih tekmah in pomenljivo je poudaril, da Velenje potrebuje večji stadion. Seveda si je zaradi tega prislužil velik aplavz.

NAJ ZMAGA NOGOMET!

Kot se za odprte nogometnega igrišča spodobi, so ga preizkusili nogometaši. Pomerili sta se ekipi Premogovnika Velenje in TE Šoštanj. Dr. Medved je srečanje pospremil s temi besedami: »Termoelektrarna Šoštanj je ključni kupec velenjskega premoga in zelo cenjen poslovni partner Premogovnika Velenje. Želim, da športno srečanje poteka v tem duhu, nogometna igra pa naj odloči, kdo je boljši.«

Verjetno bi tega ne rekel, če bi vedel, da se bo srečanje končalo z rezultatom 9:3 za Premogovnik Velenje, kajti odnosi med velenjskim premogovnikom in šoštanjsko termoelektrarno so v zadnjih letih res

Dejan Radovanovič, predsednik NK Rudar, je z novo pridobitvijo zelo zadovoljen, ne le zaradi njegove koristnosti za mlajše selekcije nogometašev, ampak tudi, ker bo pripomoglo k zbližanju NK Rudar in rekreativnih igralcev malega nogometa. Dejal je namreč: »Igrišče bomo rekreativcem oddajali tudi v najem. Ljudje se že zanimajo za to in sporočam jim, da bo to mogoče urediti pri NK Rudar.«

odlični in podjetji zelo dobro sodelujeta. Ker pa je vendarle šlo za merjenje moči na športnem igrišču, poročajmo o nogometni tekmi v tem slogu.

Ekipo Premogovnika Velenje je vodil Matjaž Kljajič, v njej pa so igrali vratar Bogdan Podpečan, Matej Banovšek, Mitja Hojnik, Robi Matič, Peter Mernik, Vasko Kugler, Draško Kugler in Igor Plaskan. Zadetke so dosegli Robi Matič in Peter Mernik po 3, Draško Kugler 2 in Matej Banovšek 1.

Ekipo TE Šoštanj je sestavil Faik Koca, igrali pa so vratar Gojko Živkovič, Simon Korošec, Elvir Jaklin, Jože Veler, Sead Tabakovič, Boris Repnik, Milan Roškar in Aleš Rednak. Po enkrat so zadeli Elvir Jaklin, Jože Veler in Boris Repnik.

Diana Janežič

Ekipe Premogovnika Velenje (beli) in TE Šoštanj (modri) s svojima direktorjema, dr. Milanom Medvedom in dr. Urošem Rotnikom

»SLOVENIJA HODI« NA GOLTEH

Slovenska turistična organizacija, Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez in Zveza za nordijsko hojo Slovenije so organizatorji projekta »Slovenija hodi«, v katerem letos sodeluje tudi Gorski turistični center Golte.

V okviru projekta bodo organizatorji v različnih predelih Slovenije skušali v sodelovanju s planinskimi, športnimi in kulturnimi društvi vzpodbuditi ponudbo turističnega gospodarstva in predstaviti prednosti pohodništva kot oblike zdravega preživljanja prostega časa tako za domačine kot turiste.

PROGRAM »SLOVENIJA HODI« NA GOLTEH:

- 28. junija srečanje krajanov pri Treh plotih,
- 30. junija orientacijski pohod Pot po Golteh,
- 1. in 2. julija predstavitev programa nordijske hoje,
- 3. julija, ob rudarskem prazniku Premogovnika Velenje, pohod Smrekovec – Golte,
- 4. julija 3. tradicionalni kolesarski vzpon,
- 5. julija zaključek s potjo po Golteh in pokušino domačih dobrot.

PRIDOBLEJENO GRADBENO DOVOLJENJE ZA HOTEL

Gorski turistični center Golte, ki je v ve-

Računalniško izdelana maketa novega hotela na Golteh

činski lasti družbe PV INVEST, d. o. o., je pridobil gradbeno dovoljenje za eno največjih investicij po 40 letih delovanja, in sicer rekonstrukcijo in razširitev hotela. Izvajanje projekta načrtujejo prihodnje leto. Na Golteh imajo poleg tega še več razvojnih projektov, in sicer izgradnjo čistilne naprave, depandans, garažnega objekta, šestsedežnice ter cestne povezave Keber – Hotel Golte.

Po prenovi bo imel hotel 5.662 m² površine, 54 sob, 2 apartmaja, 116 postelj z možnostjo 30 dodatnih ležišč, restavracijo za hotelske goste s 150 sedeži

in 50 sedeži na terasi ter restavracijo za dnevne goste z 90 sedeži in s 180 sedeži na terasi. V njem bodo tudi nočni lokal s 50 sedišči, wellness s fitnessom, z deželo savn in masažami ter kongresna dvorana, ki bo lahko sprejela do 150 ljudi. Hotel bo ogrevan s fotovoltaičnim sistemom in z biomaso. Ocenjena vrednost investicije je 7 milijonov €.

Ob hotelu bo zgrajenih tudi 8 depandans, vsaka bo vsebovala 4 stanovanjske enote. Skupno bo v njih pridobljenih še 160 ležišč..

POMLADNI ZVOKI DOMAČIH GODBENIKOV

V sredo, 20. maja, je bila s četrnim abonmajskim koncertom sklenjena tretja sezona godbeniškega abonmaja Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. V veliki dvorani Glasbene šole Velenje so na pomladanskem koncertu nastopili godbeniki domačega orkestra s solisti.

Program je bil obarvan pomladno, priložnost, da se na koncertu predstavijo občinstvu ter pokažejo svoje znanje in izkušnje pa so dobili mladi solisti. **Martjaž Emeršič**, dirigent: »Za člane orkestra je bil to poseben večer, saj se je na njem predstavil del naših odličnih solistov. Ti so velik kapital našega orkestra. Z njihovim nastopom sem zelo zadovoljen, predstavili so se v najboljši luči in orkester jih je pri tem podprl.«

Na flavti sta zaigrali Neva Beriša in Špela Koren, študentki Akademije za glasbo v Ljubljani. Na saksofonu se je predstavila Sara Beriša, študentka 1. letnika Glasbene akademije v Zagrebu. Mitja Skočaj,

klarinetist, in Marko Novak, trobentač, sta študenta Akademije za glasbo v Ljubljani. Na tubo je zaigral Boštjan Veithauser. Vsi si poleg igranja v Pihalnem orkestru Premogovnika Velenje nabirajo znanje in izkušnje v številnih drugih orkestrih in manjših sestavih.

S koncertom je bila sklenjena še ena uspešna abonmajska sezona, godbenike pa letos čaka še pestro leto. Nastopili bodo na različnih prireditvah v organizaciji generalnega sponzorja Premogovnika Velenje, v okviru prireditev ob 50-letnici Velenja, konec septembra pa se bodo udeležili festivala godb v Calleli v Španiji.

Poleg tega je letošnje leto tudi njihovo jubilejno. Decembra bodo s slavnostnim koncertom obeležili 90 let uradnega delovanja godbe na pihala v Šaleški dolini. Emeršič: »Ob tej priložnosti bo izšel naš predstavitveni film, izdali pa bomo tudi novo zgoščenko. To bo glasbena osebnostna izkaznica orkestra, saj bodo na njej skladbe, ki jih je orkester igral na tekmovanjih. To bo zgoščenka z umetniško težo, ki jo vsak dober orkester mora imeti za promocijo svoje kakovosti, za predstavitev na festivalih, tekmovanjih.«

Diana Janežič

Sara Beriša

Neva Beriša in Špela Koren

Marko Novak

Mitja Skočaj

Boštjan Veithauser

Povezovalka Majda Puc Zavrnšek

PROJEKT VRTCA VELENJE PREMOG JE LUČ

V Črni garderobi Muzeja premogovništva Slovenije, ki je 100 let služila rudarjem pred odhodom na delo in po prihodu iz jame, je bilo v četrtek, 23. aprila, slišati otroški živžav in nasploh je bilo zelo živahno. Premogovnik Velenje je v sodelovanju z Vrtcem Velenje v njej pripravil odprtje razstave likovnih del otrok in strokovnih sodelavk Vrtca Tinkara.

Likovna dela in fotografije z delavnic so nastali v sklopu projekta Premog je luč, v katerem je sodelovalo 210 otrok iz Vrtca Tinkara in 40 njihovih staršev. Ravnateljica Vrtca Velenje mag. **Metka Čas** je dejala, da je skoraj nemogoče predstaviti vse aktivnosti v okviru projekta: »V Vrtcu Velenje si vsako leto zastavimo prednostno nalogo. Letos je to vseživljenjsko učenje, saj je tudi evropsko leto vseživljenjskega učenja. V tem sklopu si zastavljamo tudi vsebine, ki bi se morda komu zdele pretežke ali vsaj nenavadne za starost otrok med tretjim in šestim letom.

Ker letos Velenje praznuje 50. rojstni dan, smo se odločili poizvedeti kaj zanimivega o slavlencu. Tako smo prišli do premoga in premogovnika. Povezovali smo se z Muzejem premogovništva Slovenije, Rokom Polesom, ki je napisal pravljico o jamskem škrtu Bergmandelju, nekdanjimi in s sedanjimi rudarji, z Rudarskim oktetom. Otroci so v projektu zelo uživali. Raziskovanje premoga, vonjanje, drobljenje in slikanje s prahom, spoznavanje rudarske opreme in orodja, zgodbe o Bergmandlcu, sveti Barbari – vse to jih je zelo pritegnilo. S svojo vnetostjo smo »okužili« tudi druge vrtce in s projektom so že pričeli tudi v enotah Najdihojca in Vrtljak.

Morda si otroci ne bodo zapomnili vsega, kar so izvedeli o premogu in premogovništvu, zagotovo pa jim bo ostal občutek, da je tradicija premogovništva nekaj, kar je povezano z njihovim mestom in na kar velja biti ponosen.«

Direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved** je otroke nagovoril z besedami, da se je v garderobah, kjer je danes muzejsko razstavišče, prav gotovo preoblačil tudi kateri od njihovih starih očetov ali pradedov, s čimer je želel poudariti, da je v Šaleški dolini skoraj vsaka družina povezana s premogovništvom. Nadaljeval je: »Tako prisrčne prireditve in posebne razstave, kot je tokratna, tukaj

Otroci so v projektu zelo uživali, vanj pritegnili starše in stare starše, prinašali predmete in fotografije, povezane s premogovništvom.

še nismo imeli. Čestitam organizatorjem in tistim, ki ste dobili in razvili idejo, da bi našim najmlajšim ponudili raziskovanje premoga in ustvarjanje na tematiko premogovništva.

Premog je res luč, kajti še prihodnjih 50 let bomo premog pridobivali in predelovali v električno energijo. Zagotovo je med otroci nekaj tistih, ki bodo naši štipendisti, naši bodoči sodelavci. Pri ustvarjanju v projektu so se izkazali kot pravi inženirji, raziskovalci in le želim si, da bi svojo radovednost, inovativnost tudi ohranili in razvijali. Vsem, ki delate z mladimi, pa le tole sporočilo: vaše delo ni zaman, vaš trud je investicija v našo skupno prihodnost.«

Razstavo, ki jo je odprl župan Mestne občine Velenje Srečko Meh, sta s svojim prisrčnim nastopom popestrila otroška pevska zbor Vrtca Tinkara.

Diana Janežič

ZAKAJ JE PREMOG LUČ?

- Ker je črn in ga damo na ogenj, da se malo tudi pogrejemo (4 leta),
- ker ga rabimo za elektriko (5 let),
- da doma prižgemo luč (3,5 leta).

KDO JE PREMOGAR?

- Tisti, ki delajo pod zemljo in kopljejo premog (5 let),
- tisti, ki ima rudarsko obleko in na glavi čelado in lučko (5 let),
- to je moj ati, od Urške ati, od Ajde deda (3 leta).

KAKO PRIDE RUDAR V JAMO?

- Z dvigalom in vlakom (5 let),
- skopati morajo jamo z lopato in so noter (4 leta),
- skozi takšno luknjo se peljejo z dvigalom, ki se odpre in zapre (3 leta).

MUZEJ PREMOGOVNIŠTVA ODPRL VRATA

Letošnji mednarodni dan muzejev smo v Muzeju premogovništva Slovenije obeležili v nedeljo, 17. maja. Za obiskovalce smo odprli svoja vrata brezplačno in jim omogočili tudi ogled zbirk. Med 8:30 in 17. uro si je podzemni del muzeja ogledalo 562 obiskovalcev, Bergmandeljčevih otroških likovnih delavnic pa se je udeležilo 51 otrok in 25 staršev.

V jamskem delu so si obiskovalci lahko ogledali 16 multivizijskih predstav in 36 scen rudniškega življenja. Na ogled so bile tudi stalne razstave: Skok čez kožo, Rudarska bivanjska kultura, Zgodovina Premogovnika Velenje, Razvoj slovenskega premogovništva, Črna garderoba in Razstave slovenskih umetnikov.

V delavnici za otroke, ki je že tradicionalna, so otroci od 9. ure dalje izdelovali mehiške igrače. Delavnico je vodila Isaura Alor Perez, ki že več let živi v Sloveniji.

Kulturnica Gaberke vas v nedeljo, 21. junija 2009, vabi na

SREČANJE PRESELJENIH Z OBMOČJA RUDARJENJA PREMOGOVNIKA VELENJE.

Zabavna prireditev se bo začela v Gaberkah pri kozolcu na lokaciji nekdanjega gasilskega doma ob 15. uri.

Pripravili bomo družabno prireditev, ki je namenjena srečanju prebivalcev nekdanjega spodnjega dela Gaberk, Družmirja, Šoštanja, Prelog, Metleč in Pesja, ki so se morali zaradi posledic rudarjenja preseliti v druge kraje. Ob tej priložnosti bo na ogled tudi razstava fotografij nekdanjih vasi in domačij z omenjenih območij, Premogovnik Velenje pa bo pripravil slovesno postavitve obeležja v spomin vsem preseljenim in njihovim domačijam.

Vabljeni ste vsi tisti, ki še imate v dobrem spominu kraje, ki jih zdaj ni več ali jih nikdar niste poznali, pa bi jih morda radi spoznali. Vabilo velja tudi tistim, ki se želite zabavati in zaplesati ob poskočni glasbi.

Za veselo razpoloženje bodo poskrbeli ansambel SPEV, ljudske pevke Gaberški cvet in Rudarski oktet.

Dobro bo poskrbljeno tudi za jedačo in pijačo. Pred vremenskimi neprilikami nas bo varoval velik šotor.

RUDARSKI OKTET VELENJE

vabi ob 30-letnici delovanja na slavnostni koncert,
ki bo v petek, 5. junija 2009, ob 19.30 v Domu kulture v Velenju.

25. Noc ob jezeru

SOBOTA, 20.06. OB 20h

VELENJSKO JEZERO

COLONIA&BAND

REBEKA DREMELJ&BAND

ZLATI MUZIKANTI

ROGOŠKI SLAVČKI

OGNJEMET

Dee Jay Company Slovenija:

Mrky

Maurizzio

Simon

Sergio K.

BREZ VSTOPNINE

ZNOVA NA GORO OLJKO

Društvo upokojencev Andraž je v zaselku Dobrič drugo leto zapored pripravilo akcijo »12 ur pohodov na Goro Oljko«. Lani so privabili 66 pohodnikov, letos, hodili so v soboto, 16. maja, že 87.

Na kontrolni točki pri Jugu, desno Jože Krk

Organizacijske niti je povezoval Drago Jamnikar (desno), med mnogimi pomočniki sta bili tudi njegova žena Zdenka in Jožica Melanšek (od desne)

Prvi udeleženci so se na pohod podali ob 7. uri, ko so v kontrolni kartonček dobili prvi žig na startu pri kapeli v Hotunjah. Potem so šli vsaj enkrat ali večkrat gor in dol po označeni poti. Z enim pohodom so prehodili 6.300 metrov na višinski razliki 405 metrov.

Duša pohoda je bil tudi letos naš upokojeni sodelavec Drago Jamnikar, ob sebi pa je imel številni organizacijski odbor, ki je med drugim poskrbel za obvešča-

nje, označitev in ureditev poti, pogostitev na kontrolnih točkah, nagrade za najbolj vztrajne pohodnike ter golaž in pijačo na zaključni prireditvi.

Med organizatorji je bil tudi **Jože Krk**, prav tako naš nekdanji sodelavec, ki je lani prevzel vodenje Društva upokojencev Andraž. Ko sem ga med najino skupno potjo na Goro Oljko vprašala, kaj vse počnejo, z naštevanjem ni imel težav. Športni objekti v kraju so zasedeni

vsak dan v vsakem letnem času. Če na in v njih niso upokojenci ob redni rekreaciji, jih zasedejo mladi, ki jih uspešno združuje Gasilsko društvo. Upokojenci se preko leta urijo v različnih športnih panogah, v katerih nastopajo na športnih tekmovanjih društev upokojencev po celi Sloveniji.

»Na leto organiziramo dva ali tri izlete upokojencev, spodbujamo pohodništvo, praznujemo dan svete Barbare, obiskujemo starejše upokojence, pomagamo krajanom pri večjih aktivnostih doma, kot so prekrivanja streh, gradnje in podobno. Letos poteka tudi priprava domače zeliščne pijače Jagermajster – celo leto bomo nabirali in vlagali zelišča, konec leta pa bomo pijače ocenjevali. Da je Andraž znan po prireditvi Družina poje – letos bo 26. po vrsti – pa tako ni treba izpostavljati,« je našteval Jože Krk.

Andraž šteje okoli 950 prebivalcev, med njimi je 205 upokojencev. Pa tudi mladi ostajajo v kraju ali se vračajo in Jože Krk pove, da je otroški vrtec, ki deluje v obnovljeni osnovni šoli, že premajhen. In še, da se tudi priseljenci lepo vključujejo v aktivnosti v kraju, sodelujejo na prireditvah.

Ob 19. uri se je iztekel čas za pohode na Goro Oljko in prišel je čas za nagraditev najbolj vztrajnih. Priznanje za najstarejšo pohodnico je prejela Ivanka Pirec, najstarejši pohodnik je bil Ivan Pirec. Najmlajša je bila Ana Svenšek s šestimi leti, najmlajši pa le štiriletni Martin Verdev. Med otroki, starimi do 15 let, je največ pohodov, in sicer tri, opravil Vid Jesenko.

Med ženskami se je največkrat, petkrat, na pot podala Milena Mešič, med moškimi pa so nagradili prve tri: šest pohodov je opravil Danilo Zajc, sedem Ivan Svenšek, z osmimi pa je tudi letos kot lani »zmagal« Drago Jamnikar.

Zmagal je pravzaprav vsak in bil nagrajen z lepim dnevom, dobro družbo, razgibanim telesom in s prešernim razpoloženjem ob zaključku.

Diana Janežič.

OBVESTILA ZA ČLANE KLUBA UPOKOJENCEV

Člane Kluba upokojencev s športno izkaznico za koriščenje ugodnosti Športnega društva vabimo na športne igre, olimpijski tek, kolesarsko transversalo, ribolov, balinanje, tenis in košarko.

Športne igre bodo v soboto, 6. junija, s pričetkom ob 8.45, na igriščih športnega centra Jezero. Prijave zbiramo do četrтка, 4. junija, na sedežu Športnega društva vsak delovni dan od 7. do 9.30 in od 12. do 14.30 (ob petkih do 13. ure). Prijavnina je 3 €.

Olimpijski tek bo v četrtek, 11. junija, ob 18.30 na Mestnem stadionu.

Kolesarji! Kartonček, zemljevid in majico za kolesarsko transversalo prejmete na sedežu Športnega društva. Cena je 5 €.

Ribiško tekmovanje bo v soboto, 13. junija, ob Škalskem jezeru. Začetek bo ob 7. uri.

Balinanje je na igrišču v Sončnem parku vsak ponedeljek od 9. do 11. ure.

Tenis je ob sredah od 9. do 11. ure na dveh igriščih v Športnem centru Jezero.

Košarka je vsako nedeljo, od 7. junija dalje, od 10. do 11. ure v Športnem centru Jezero.

IZLET NA KOROŠKO

Zaradi velikega zanimanja za izlet na Koroško načrtujemo ponovitev izleta v jesenskem času.

PLAČILO ČLANARINE

Zamudniki lahko poravnate članarino samo še v sredo, 3. junija, od 9. do 11. ure. Imetnike članske izkaznice za koriščenje ugodnosti Športnega društva, ki nimajo veljavne nalepke (do 31. 3. 2010) prosimo, da vrnejo izkaznice v klubsko pisarno.

PROSTI SINDIKALNI APARTMAJI

28. avgusta, 11., 18. in 25. septembra ter 9., 16., 23. in 30. oktobra je prost apartma v Snoviku.

30. oktobra je prost tudi manjši apartma v Banovcih in apartma v Lendavi.

13. novembra je prost manjši apartma v Banovcih in apartma v Moravcih.

20. in 27. novembra ter 4., 11. in 18. decembra je prost manjši apartma v Čatežu ter apartmaji v Moravcih, Lendavi in Snoviku. 20. in 27. novembra ter 11. in 18. decembra je prost tudi manjši apartma v Banovcih.

27. novembra je prost večji apartma v Banovcih.

Apartmenta na Rogli sta zasedena samo 31. julija, 7. avgusta ter 18. in 25. decembra.

Člani sindikata in člani kluba upokojencev se lahko prijavite na proste kapacitete v tajništvu sindikata (telefon 586 1111, int. 1612) vsak delovni dan od 7. do 15. ure (ob petkih samo do 13. ure) do zasedbe prostih mest.

ZAHVALA

OB IZGUBI MOJE MAME SE ZAHVALJUJEM SINDIKATU ZA DAROVANO CVETJE TER SODELAVCEM PRIPRAVSkih ŠTEVILK 6 IN 7 ZA IZREČENA SOŽALJA IN DENARNO POMOČ.

SADIK IMAMOVIĆ

ZAHVALA

OB SMRTI OČETA **MARTINA SKORNŠKA** SE ZAHVALJUJEM KOLEKTIVU PREMOGOVNIKA VELENJE ZA IZREČENO SOŽALJE IN CVETJE. HVALA GOVORNIKU, ČASTNI STRAŽI IN GODBI ZA SPREMSTVO NA NJEGOVI ZADNJI POTI.

TATJANA IN MAKSIMILJAN Z DRUŽINAMA

ZAHVALA

OB IZGUBI OČETA **ALBINA BOVHE** SE ISKRENO ZAHVALJUJEM SINDIKATOMA PREMOGOVNIKA VELENJE IN GOSTA TER SODELAVCEM V PRIPRAVI DELA IN GOSTU ZA IZREČENA SOŽALJA, DAROVANO CVETJE TER ZA IZKAZANO PODPORO IN POMOČ. HVALA DRAGU KOLARJU ZA POSLOVILNE BESEDE IN ČASTNI STRAŽI ZA SPREMSTVO.

SIN VILI, HČI ALBINA Z DRUŽINAMA

ZAHVALA

OB SMRTI ŽENE IN MAME **IVANKE SIMONČIČ**

SE ISKRENO ZAHVALJUJEVA NAJINIM SODELAVCEM V HTZ OUTN TRANSPORT, HTZ VELENJE, PREMOGOVNIKU VELENJE TER NJENIM SODELAVKAM V ISS, SINDIKATOMA PREMOGOVNIKA VELENJE IN HTZ VELENJE ZA IZREČENA SOŽALJA, DAROVANO CVETJE, SVEČE IN DENAR. HVALA GOVORNIKOMA ZA POSLOVILNE BESEDE TER VSEM, KI STE JO POSPREMILI NA NJENI ZADNJI POTI.

MOŽ FRANC IN SIN BOGDAN

ZAHVALA

OB IZGUBI BRATA BORISA SE ISKRENO ZAHVALJUJEM VSEM SVOJIM SODELAVCEM V HTZ VELENJE IN BIVŠIM SODELAVCEM V PODJETJU GOST ZA IZKAZANO PODPORO IN POMOČ.

SONJA KRK

MINERALI IZ PREMOGOVIKA VELENJE PRVIČ NA MINFOS-u

Čeprav je Premogovnik Velenje že pred mnogimi leti kot sponzor sodeloval na mednarodnih dnevih mineralov, fosilov in okolja v Tržiču, pa je bilo letos na MINFOS-u prvič predstavljeno njegovo do sedaj zbrano in raziskano mineralno bogastvo.

Jože Rihtar ob svoji vitrini

Jože Rihtar je ponosen, da si je razstavo ogledal tudi predsednik dr. Danilo Türk.

Nosilna tema letošnje prireditve, ki se je od 8. do 10. maja odvijala v Dvorani tržiških olimpijcev, na novo zgrajeni pred nekaj leti, je sicer bila »Podzemlje kristalnih voda«. Tema je poizkušala predstaviti zanimivosti kraškega sveta in njegove podzemelske lepote. Osrednjo strokovno razstavo je zato pripravil Park Škocjanske jame. Tudi ostali razstavljalci so svoje razstave v precejšni meri povezali s kraškim svetom.

Kot vedno pa je za vsebinsko popestritev poskrbela še vrsta drugačnih razstav. Med takšne lahko prištejemo prvo razstavo mineralov in njihovih pojavnih oblik iz Premogovnika Velenje.

Nad razstavo so bili še posebej navdušeni redni obiskovalci tovrstnih prireditev, saj je dejansko predstavljala novost ter širši javnosti razkrila, da se tudi v našem premogovniku najdejo minerali. Posebej so bili navdušeni nad razstavljenimi oblikami kalcitov. Primerki – 35 kosov kalcita z vključki drugih mineralov

(barvni kristali kalcita, sferosiderit, sadra, kalcedon) – so bili razstavljeni v dveh vitrinah.

Razstavo MINFOS 37, kot se je imenovala letošnja prireditev v Tržiču, so pospremili lično oblikovana zloženka in številne prireditve, povezane z naravo in okoljem, ki so

že tradicionalne, poleg tega pa si je razstavo v nedeljo dopoldan prišel pogledati tudi predsednik Slovenije dr. Danilo Türk in imel krajši pozdravni nagovor.

Kot že leta nazaj so tudi letos organizatorji omenjene mednarodne razstave ob zaključku predstavili nosilno temo 38. MINFOS-a, ki bo tako kot dosedanje razstave organizirana ob koncu drugega vikenda v maju naslednje leto.

Tržiška prireditev je v seznamu podobnih prireditev, ki se odvijajo po Evropi, in imajo že ustaljene termine. Mnogi razstavljalci se namreč udeležujejo prireditev tudi v drugih državah, enako pa velja tudi za številne obiskovalce.

V našem časopisu tako med prvimi sporočam, da bo naslednje leto nosilna tema »Mineralno in fosilno bogastvo Velenjske kotline in bližnje okolice«.

Bralcem je vsekakor marsikaj poznanege, predvsem fosilne najdbe iz Škal in fosilni ostanki iz velenjskega premogovnika. Pred kratkim je bil v Društvenih novicah, to je publikaciji, ki jo dvakrat letno izdaja Društvo prijateljev mineralov in fosilov Slovenije, katerega član sem že nekaj časa, opisan jaspis iz okolice Velike Pirešice.

Že dolgo je poznana pestrost kalcitnih kristalov iz aktivnega kamnoloma v Veliki Pirešici. V okolici se verjetno skriva še marsikaj zanimivega, saj je geološka zgradba dovolj pestra.

Zagotovo bo veliko zanimanje med obiskovalci razstave prihodnje leto predstavljal pred kratkim potrjen prvi kos jantarja iz našega premogovnika. Dejansko je to šele druga potrjena najdba primerka jantarja na ozemlju Slovenije. Seveda

Med ogledom razstave

Jožetovi kalcitni minerali

pri tem ne upoštevamo njegovih najdb v rimskih grobovih in na podobnih lokacijah, saj je bil tisti jantar prinesen od drugod. Torej je v naši bližnji okolici več kot dovolj geoloških in paleontoloških zanimivosti.

Prireditve v Trziču, poznane pod imenom MINFOS, so zelo primeren kraj, da se tovrstno naravno bogastvo našega območja predstavi širši javnosti. O dogajanju v zvezi s pripravo te razstave nameravam v bodoče v našem časopisu podati še kakšne informacije, saj smo preko Premogovnika Velenje v takšno prireditev pomembno vključeni.

Zaenkrat še vedno ostajam edini resni zbiratelj z obsežno zbirko mineralov Slovenije in sveta v Šaleški dolini. Z MO Velenje že pripravljam novo lokacijo za otvoritev stalne zbirke, ki bi služila predvsem v izobraževalne namene, kar je izjemno dobrodošlo, saj bo tako zbirka na ogled učencem, dijakom, študentom in ljubiteljem mineralov.

Trenutno si lahko vse razstavljene primerke mineralov Slovenije in sveta iz moje zbirke ogledate v Muzeju premo-govništva Velenje, zato vljudno vabljeni.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem, ki me podpirajo pri mojem delu in mi stojijo ob strani, predvsem pa svojim »kameratom«, ki mi velikokrat prinesejo zanimive primerke ali mi sporočijo njihovo nahajališče.

Jože Rihtar

POSODOBITEV V KAMNOLOMU PAKA

V proizvodnem obratu podjetja RGP Kamnolom Paka je od 15. aprila do 6. maja potekala načrtovana posodobitev sejalnega postrojenja.

Zamenjali smo staro sito Liwell z novim sitom italijanskega proizvajalca iz Pisirana tip B.S.I. Novo sito je v dvoetažni izvedbi, dimenzij 7 x 1,8 metra in opremljeno z gumijastimi mrežami Rema tip top. Ob tej priložnosti smo še dodatno posodobili premlevanje suficitarnih frakcij peskovnih agregatov s terciarnim konusnim mlinom Nordberg – G 49. Na sekundarni udarni drobilec (SUD HARTL – ESO) in na dozirno mizo sejalnega postrojenja je bil nameščen frekvenčni regulator, proizvajalca Siemens.

Nameščeno je bilo dodatno sito STT 3,5 X 1,5 za čiščenje frakcije od 8 do 16 mm in izdvajanje filerja iz frakcije 0 – 4 mm. Posodobljeno je tudi krmiljenje celotnega sejalnega postrojenja z dodatnimi varovanji za brezhibno obratovanje.

Podjetje RGP je med večjimi proizvajalci asortimana kamenih agregatov v Sloveniji. Z navedenimi remonty in s posodobitvami želi dolgoročno zadržati obseg primarne dejavnosti na obstoječi lokaciji ter kljub ostri konkurenci na trgu ostati kvalitetno podjetje, ki se zna prilagoditi trgu, upošteva želje kupcev in spoštuje zahteve investitorjev, kot so rok izvedbe, kvaliteta in znanje.

Maksimiljan Sušec,
tehnični vodja Kamnoloma Paka

JAGNA, MESTO OB MORJU (4. del)

Za nami sta že skoraj dva tedna bivanja na Filipinih, prav toliko časa pa je še pred nami. Po zgodnjem zajtrku se odpeljemo proti Jagni, pristaniškem mestecu, ki leži na sredini južne obale Bohola. Tam bomo pet dni prebivali v hiši, v kateri sta bili nastanjeni že obe predhodni slovenski odpravi.

Hiša se nahaja na obrobju mesta, kakšna 2 km od obale. V neposredni bližini je cerkev, pred njo pa košarkaško igrišče z mobilnim košem, ki ga med cerkvenim obredom umaknejo izpred vhoda v cerkev. Košarka je sicer na Filipinih daleč najbolj priljubljen šport, saj ni vasice ali zaselka, ki ne bi imel vsaj enega improviziranega igrišča za košarko.

Filipinci so si, domnevno zaradi ameriškega vpliva, izbrali poleg petelinjih bojev za svoj nacionalni šport prav košarko. To ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi bili igralci za dve glavi nižji od povprečnega Evropejca ali Američana. Zato bi bil za njih bolj primeren kakšen drug šport, na primer namizni tenis. Toda ne, Filipinci najraje igrajo košarko. Pa ne kakšno njim prirejeno različico. Vse ustreza standardom – od velikosti igrišča, žoge, do višine košev. No, res pa je, da je igralna površina (običajno je betonska), kadar ne igrajo košarke, uporabna še za marsikaj drugega, denimo za sušenje riža.

Čeprav fantje, ki so že dvakrat prebivali v omenjeni hiši, zagotavljajo, da so bivalne razmere v njej primerljive s tistimi v Andi, mi je ob pogledu na objekt, ki bi ga pri nas že zdavnaj porušili, jasno, da se nam v naslednjih dneh slabo piše. Sicer hiša premore dve etaži. Spodaj so kuhinja, jedilnica in sanitarije, zgoraj pa sobe. Pri izbiri sob imam glede na situacijo še kar srečo, saj v njej najdem nekašno polomljeno posteljo. Večina fantov namreč ni deležna takšnega razkošja in bodo spali kar na tleh.

Ta dan za raziskovanje jame ni več časa, zato prosto popoldne izkoristimo za ogled ene izmed največjih posebnosti Filipinov – Čokoladnih gričev (Chocolate Hills), ki se nahajajo na Batuanski planoti v osrčju Bohola. Gre za do 50 m visoke travnate hribčke, ki se raztezajo do kamor seže oko. V najbolj suhem obdobju od januarja do aprila se trava posuši in dobi značilno čokoladno barvo. Od tod tudi ime gričev.

Legenda pravi, da so to solze v ljubezni razočaranega velikana, medtem ko so znanstveniki prepričani, da je 1.268 gričev posledica dviga starodavnih koral-

nih usedlin. Čokoladni griči nas pričakajo obsijani s soncem, pihlja pa tudi rahel veter, ki poskrbi za čisto ozračje in lep razgled na to svetovno geološko čudo. Za razliko od drugih krajev na Boholu, kjer komaj srečaš koga, ki ni Filipinec, tukaj turistov z vsega sveta ne manjka.

JAMA KILOMETRSKIH RAZEŽNOSTI

Naslednji dan je nedelja, dan, ki ga večina ljudi pojmuje kot dan počitka. Mi o počitku še ne razmišljamo, čeprav smo zaradi naporov minulih dni že zelo utrujeni. Za počitek imamo namreč predviden zadnji teden, ko nas čakajo valovi južnega Kitajskega morja ter sanjske peščene plaže otoka Palawana. A do odhoda so še štirje dnevi trdega dela.

Ob svitu se odpravimo na prvo soočenje z jamo Ka Eyang. Jama se nahaja v hribih nad Jagno, do nje pa rabimo celo uro. Najprej se pol ure vozimo po razpadli cesti, ki jo Gilova Toyota komaj premaguje. Ko pa zmanjka še te, je treba dalje peš z vso opremo. Hodimo skozi slikovito pokrajino z riževimi polji, s kosovimi palmami in kakavovci. Zadnji del poti pa se prebijamo še skozi džun-

glo. Po dobre pol ure hoje smo naposled na cilju.

Vhod v jamo se odpira ob robu nekdanjega rečnega korita, okolica pa je poraščena z bujno tropsko vegetacijo. Pri vходу se ustrezno opremimo za celodnevno bivanje v jami. Zaradi toplote v jami pod kombinezoni nimamo drugega kot kopalke, saj bomo itak mokri, če ne od jamske vode, pa od lastnega znoja. Zato je bolje, da je oblačil čim manj.

Razdelimo se v dve ekipi. Prva gre iskat jašek, za katerim tiči nadaljevanje jame, izmerila pa bo še končni odsek jame, ki je sicer že raziskan, ni pa še izmerjen. Druga ekipa, v kateri sem tudi jaz, pa naj bi medtem raziskala in hkrati izmerila stranski rov, ki se od glavnega rova odcepi malo pred koncem doslej znanih delov jame.

Aktivnosti v jami trajajo skoraj cel dan, tako da se vrnemo v bazo, ko je že tema. Obe ekipi sta naloge opravili v celoti. Prva je izmerila preko 300 metrov jame, mi pa 184 metrov lepega kapniškega rova, v katerem si je narava pri ustvarjanju podzemnih lepot res dala duška.

V ponedeljek zjutraj nas čaka sprejem pri lokalnih oblasteh Jagne. Na občini se minulih slovenskih odprav še dobro

spomnijo, saj takoj prepoznajo Darka, Borisa in Danija, zato je srečanje tokrat še posebej pristrčno. Po opravljenih formalnostih se napotimo še na tržnico po nakupih, nekateri pa obiščejo cyber café. Za odhod v jamo ni več časa, zato preostanek dneva izkoristimo za počitek ter za čiščenje opreme in urejanje dokumentacije o jamah.

Zadnja dva dneva intenzivno raziskujemo novo odkrite rove v Ka Eyang. Časa nam zmanjkuje, jama pa se kar noče končati. Novo odkriti prostori so razgibani in dokaj lepo prehodni, v bistvu si sledijo dvorane ena za drugo. Žal pa jamske hodnike vse pogostejše prekinjajo nevarne vodne pasaže. Da je smola še večja, zadnji dan neprekinjeno močno dežuje, zato si ne upamo predolgo zadrževati v jami, saj lahko voda vsak hip zalije katero izmed pasaž in nam tako onemogoči izhod iz jame. Odločimo se, da raje ne izzivamo usode, kajti če pride do težav, na Filipinih ni nikogar, ki bi nas rešil.

Zvečer se poklapani vrnemo v bazo. Sicer smo veseli, da je trdo delo v jamah končano, pred nami pa tisti bolj prijetni del odprave. Po drugi strani pa nas v slabo voljo spravlja dejstvo, da jame, zaradi katere smo pravzaprav prišli na Filipine, nismo uspeli raziskati do konca. Tako do nadaljnjega (morda do naslednje slovenske odprave na Filipine) še vedno ostaja nerešeno vprašanje, kam vodijo rovi jame Ka Eyang. Kakšne tri kilometre naprej je še ena jama, ki se imenuje Odiong. V njej teče podzemna rečica, ki bi lahko bila povezana z vodo v jami Ka Eyang. Precej verjeten dokaz za to je enaka temperatura vode v obeh jamah, ki bistveno odstopa od temperature voda v ostalih jamah na območju Jagne. Kakorkoli že, prihodnje raziskave, če

bo do njih prišlo, bodo to tezo potrdile ali ovrgle. Mi si seveda želimo, da bi se naše prognoze potrdile.

VRNITEV V MESTO

V četrtek zjutraj se končno izteče naše bivanje v Jagni. Že pred zajtrkom pospravimo stvari in opremo. Nekaj opreme, ki je bodisi iztrošena ali pa je nima smisla tovoriti domov, kot so škornji, konci najlonske vrvi, majice, strgani kombinezoni, podarimo Gilu in domačinom. Še slovo od naših kuharic in že smo na poti v Tagbilaran, kjer bomo prenočili. Naslednji dan namreč že ob osmih zjutraj potujemo s hidrogliserjem na sosednji otok Cebu, od tam pa z letalom na otok Palawan.

Znova smo v glavnem mestu Bohola Tagbilaranu, ki šteje okoli 70.000 prebivalcev. Tu se po skoraj 20-dnevem umirjenem življenjem na podeželju kar ne moremo navaditi na živahen mestni vrvež, ki ga povzročajo nepregledne trume triciklov, jeepneyev in avtomobilov, med katerimi močno prevladujejo terenci. Glede na stanje cestnega omrežja na otoku si z običajnim avtomobilom tukaj človek pravzaprav ne more dosti pomagati.

Gil nam uredi prenočišče v Centru za napredek kmetijstva (Agricultural Promotion Center), kjer imamo na voljo le eno sobo. A za razliko od Jagne so tu vsaj tuši, ki jih dodobra izkoristimo, saj se, odkar smo zapustili Baclayon, še nismo pošteno umili. Preostanek dneva preživimo večinoma po trgovinah, kjer iščemo in kupujemo spominke, vmes pa zavijemo še na kakšno osvežilno pijačo. Nazadnje se proti večeru skupaj z Gilom odpravimo na večerjo v ugledno kitajsko restavracijo. Večerja je tudi primerna priložnost za slovo od našega filipinske-

ga prijatelja, brez katerega si življenja in dela na Boholu ne bi mogli niti zamisliti. Po večerji Gilu še zadnjič stisnemo roko ter se mu zahvalimo za vso podporo.

OTOK PALAWAN

Hidrogliser nas pripelje na sosednji otok Cebu, od tam pa z letalom poletimo na najbolj oddaljen filipinski otok Palawan. Tokrat letimo s propellerskim letalom tipa De Havilland DHC-8. Polet je prijeten in zanimiv, še zlasti, ker letimo na manjši višini kot sicer, zato imamo čudovit razgled na številne otoke in otočke.

Med njimi je zagotovo najbolj poznan koralni greben Tubbataha reef, ki leži sredi Sulujskega morja, približno na pol poti med otokoma Cebu in Palawan. Po oceni poznavalcev spada med najlepše potapljaške kraje na svetu. Tubbataha reef je sestavljen iz dveh večjih koralnih atolov, ločenih z osem kilometrov širokim prelivom. Večji atol je dolg šestnajst kilometrov in širok dobre štiri, manjši pa ima okoli pet kilometrov premera.

Laguna je plitva, globoka okoli petindvajset metrov. Na atolih so le trije peščeni otočki, ki dosežejo največ dva metra nadmorske višine. Sredi morja je Tubbataha reef izpostavljen močnim valovom, ki jih povzročajo poletni jugozahodni in zimski severovzhodni monsoni. Potapljanje je zato mogoče le aprila in maja, ko je morje najbolj mirno.

Območje je bilo leta 1988 razglašeno za morski narodni park, leta 1990 je prišlo pod zaščito Unesca in bilo tri leta pozneje vpisano v seznam svetovne naravne dediščine. Izkrcaje na Tubbatahi reef je prepovedano, saj na njem domujejo številne vrste ptic.

Slavko Hostnik
prihodnjič Otok Palawan

SPOLNO PRENOSLJIVIM BOLEZNIM SE LAHKO IZOGNEMO

Maj, mesec cvetja in ljubezni. Mesec radosti in sreče, pa tudi skrbi, če smo ob lahkomišelnem in nekontroliranem spolnem odnosu staknili spolno prenosljivo bolezen. Večino teh bolezni je sicer mogoče enostavno ozdraviti, le če so odkrite dovolj zgodaj. Hudo pa se lahko zaplete pri sifilisu in AIDS-u.

Tveganje za razvoj spolno prenosljivih bolezni se močno poveča s pogostim in z naključnim menjavanjem spolnih partnerjev. Pomembno vlogo pri preprečevanju spolno prenosljivih bolezni ima kondom, ki hkrati ščiti tudi pred neželeno nosečnostjo. Nobeno drugo kontracepcijsko sredstvo nas ne ščiti pred okužbo. Poleg pravilne uporabe kondoma svetujejo še uporabo lubrikanta, ki izboljša drsenje in preprečuje poškodbo kondoma.

Vsak odnos, pri katerem pride kri ali sperma ene osebe v telo druge osebe, je lahko nevaren, saj se s telesnimi tekočinami prenašajo tudi povzročitelji bolezni. Alkohol, poživila in mamila zmanjšajo samonadzor, kar lahko privede do nevarnega seksa in neželenih posledic.

PO UŽITKIH BOLEČINE

Obstaja več vrst spolno prenosljivih bolezni, najnevarnejši med njimi pa je prav gotovo **AIDS**. Nekatere bolezni nimajo jasnih razpoznavnih znakov. Nekateri znaki izginjajo in se spet pojavljajo, čeprav je okužba še vedno prisotna. Mogoče je imeti tudi več bolezni hkrati. Če po nezavarovanem seksu zaslutite, da je kaj narobe, takoj obiščite zdravnika, čeprav nimate vidnih znakov bolezni.

Izbrali in uporabljali bomo kondome iz lateksa. Hraniti jih moramo v hladnem in suhem prostoru, zaščitene pred sončno svetlobo. Uporabljali bomo samo kondome iz nepoškodovanih ovitkov in pazili, da jih sami ne poškodujemo. Kondom bomo uporabili neposredno pred vsako združitvijo s partnerjem. Tisti, ki vsebujejo spermicide, dodatno ščitijo pred spolno prenosljivimi boleznimi, tudi pred AIDS-om.

Pojav nenavadnega izcedka iz penisa ali nožnice, bolečine v spodnjem delu trebuha, pogostejše uriniranje, srbenje,

novo nastali izpuščaji, vnetja, mehurčki ali pekoča bolečina pri odvajanju urina ali spolnem odnosu so jasna opozorila, da moramo obiskati zdravnika.

Gonoreja je zelo razširjena spolno prenosljiva bolezen, ki jo povzroča gonokok. Prenaša se s spolnimi odnosi in večinoma prizadene spolne organe. Okužba drugih mest je redka. Po kratki, nekajdnevni dobi inkubacije, se pri moškem pojavijo izcedek iz sečnice, srbenje in pekoča bolečina pri uriniranju. Zapleti nezdravljene gonoreje so vnetje prostate, obmodka in neplodnost. Ženske v začetem obdobju nimajo bolezenskih težav. Okužba napreduje na notranja rodila (maternico, jajcevote), kar je pogosto vzrok za neplodnost in izvenmaternično nosečnost. Diagnozo gonokokne okužbe postavimo z laboratorijskimi preiskavami odvzete kužnine, bolezen pa zdravimo z antibiotikom.

Povzročiteljica **sifilisa** je bakterija *Treponema pallidum*. Preko 95 odstotkov okužb nastane pri spolnih odnosih z okuženo osebo. Nespolne okužbe so posledica poljubljanja, ugrizov in drugih dotikov z bolnikom, ki ima razjedo na koži. Inkubacija pri sifilisu je dolga približno 3 tedne.

Na mestu vdora bakterije nastane po treh dneh zatrdlina, ki po nekaj dneh razpade v nebolečo razjedo s trdimi robovi, najpogostejše na spolovilu, ustnicah ali v ustni votlini. Področne bezgavke po nekaj dneh otečejo. Po dveh mesecih oteče večina bezgavk. Pojavi se nesrbeč izpuščaj, ki se širi s trupa na okončine. Po mesecu ali dveh spontano izgine in zapusti belkaste lise. Več mesecev po okužbi lahko pride do izpadanja las. Pleše so velike približno kot kovanec in se same zarastejo. Po letu dni se lahko pojavijo spremembe na koži, na žilju in centralnem živčevju. Sifilitična okužba

matere je lahko vzrok za splav oziroma mrtvorojenost, lahko pa se rodi otrok z znaki sifilisa. Z zgodnjim odkritjem bolezni preprečimo širjenje okužbe in povečamo uspešnost zdravljenja. Zdravilo je še vedno penicilin.

AIDS povzročata virusa **HIV 1** in **HIV 2**. Okužba s HIV je pogojena s tveganjem, z nezaščitenim spolnim odnosom ter s souporabo igel za vbrizgavanje nedovoljenih drog. Prenaša se na tri načine: med nezaščitenim spolnim odnosom z okuženim partnerjem, z okuženo krvjo ali s krvnimi produkti ter z okuženo materjo na njenega otroka pred rojstvom, med njim in kmalu po rojstvu.

Najučinkovitejši način preprečevanja prenosa s spolnimi odnosi je vzdržnost, za dva neokužena partnerja pa zvestoba. Tveganje za prenos virusa HIV zmanjšamo s pravilno uporabo kondoma. Okužba s HIV lahko več let poteka brez bolezenskih znakov. Lahko pa

se po nekajtedenski inkubaciji pojavijo izpuščaj, povišana telesna temperatura, hujšanje in povečane bezgavke.

Kasneje pride do naselitve sluznic z glivami in dostikrat do izbruha herpesa. Zaradi zmanjšane obrambne sposobnosti se v telesu razmnožijo različne bakterije, glive in virusi, ki prizadenejo različne organske sisteme. Žal še vedno ni zdravila, s katerim bi bolezen ozdravili.

Klamidijske okužbe spadajo med najpogostejše spolno prenosljive bolezni. Dva tedna po okužbi se pri moških pojavi vnetje sečnice in kasneje obmodka. Okuženi moški je lahko tudi brez težav. Pri ženskah lahko klamidije povzročijo vnetje sečnice, kanala materničnega vratu, vnetje jajcevodov, sluznice maternice in bolečine v mali medenici. Posledice so lahko neplodnost, izvenmaternična nosečnost in kronične bolečine v mali medenici. Če ima mati klamidijsko vnetje materničnega vratu, se novorojenčki pri porodu okužijo. Razvije se klamidijsko vnetje oči in/ali klamidijska pljučnica. Okužbo zdravimo z antibiotiki.

TRAJNI KLICENOSCI

Ob spolnih odnosih pride lahko do okužbe z **virusom hepatitisa B in virusom hepatitisa C**. Hepatitis B je ena od oblik virusne okužbe jeter – zlatenice. Povzroča jo virus, ki živi in se razmnožuje v celici. Zato ga z zdravili ne moremo uničiti, saj bi pri tem uničili tudi okužene celice. Inkubacijska doba je od 4 do 28 tednov. Približno dva tedna pred izbruhom bolezni ima bolnik lahko slabši tek, je utrujen, toži zaradi slabosti, ima glavobol in povišano telesno temperaturo. Lahko ima drisko ali je zaprt. Urin je lahko temen, blato pa svetlo obarvano. Nekateri srbi koža. Ti bolezenski znaki so prisotni pri manjšem številu okuženih. Večina okuženih oseb nima znakov bolezni.

Pri značilnem poteku bolezni okužbo dokažemo s preiskavo krvi. Pri ostalih, ki so brez znakov okužbe, okužbo ugotovimo slučajno (krvodajalske akcije, sistematični pregledi). Približno 10 odstotkov oseb, ki prebolijo okužbo z

virusom hepatitisa B, ostanejo trajni klicenosci. Tako so doživljenjsko kužni in lahko okužijo tudi druge osebe. Trajni klicenosci se lahko počutijo popolnoma zdravi ali pa imajo simptome kroničnega hepatitisa. Tožijo za nemočjo, utrujenostjo, bolečinami po sklepih in mišicah.

Virus hepatitisa B se nahaja v krvi, sliini, spermi, vaginalnem izločku, urinu in mleku doječe matere. Najpogostejši način prenosa je spolni stik. Prenos s krvi in krvnimi derivati je danes redek. Vso kri, ki jo zberejo ob krvodajalskih akcijah, testirajo za prisotnost virusa. Med odvisniki od drog se hepatitis B širi z okuženimi oziroma neočiščenimi iglami. Na enak način se okužba prenaša pri tetoviranju oziroma uporabi okuženih predmetov za prebadanje kože. Možen je tudi prenos okužbe od matere, ki je klicenosa, na otroka v času nosečnosti preko posteljice. Novorojenček se pogosto okuži tudi pri porodu.

Učinkovitega zdravila za bolezen ne poznamo. Učinkovito je cepljenje, ki pri neokuženih osebah preprečuje okužbo z virusom hepatitisa B. Vsi, ki prihajajo v tesnejši stik z okuženimi osebami, se lahko cepijo proti hepatitisu B. Družinske članke in spolne partnerje trajnih klicenoscev napotimo na preiskavo krvi, s katero ugotovimo, če se morda že niso okužili. Če do okužbe ni prišlo, jim svetujemo cepljenje. Oseba, ki je cepljena, je varna pred okužbo do konca življenja, tudi če živi z osebo, ki je trajen klicenosec. Pred spolnim prenosom okužbe varuje tudi kondom.

VIRUSI, GLIVICE, UŠI

Med spolno prenosljive bolezni spada tudi okužba z virusom **herpes simpleks tipa 2**. Na spolovilu in v njegovi okolici se pojavijo drobni mehurčki, ki se kasneje zagojijo. Pojavijo se drobne ranice. Sprožilni dejavniki zbolevanja so padec odpornosti, stres, kronična bolezen in menstruacija. Okužba z virusom je trajna in pogosto v vzročni povezavi z nastankom raka na rodilih. Če se akutno oboleli nosečnici rodi otrok, je ta lahko

zelo ogrožen. Prisotni bolezenski znaki ob času poroda zahtevajo carski rez, da preprečimo okužbo novorojenca. Zdravljenje kožnih sprememb je simptomatsko. Obstajajo tudi protivirusna zdravila, ki preprečujejo pojav mehurčkov takrat, ko se težave ponavljajo.

Nekateri **papiloma virusi** lahko povzročajo nastanek bradavic na spolovilu. Inkubacijska doba je lahko dolga več mesecev. Spremembe so nenevarne, okužbo pa povezujejo z nastankom raka na rodilih. Bradavice odstranjujemo na različne načine, učinkovitega zdravila pa še vedno nimamo.

Glivične okužbe spopolnil najpogostejše povzročajo glive iz rodu *Candida*. V majhnem številu so stalno prisotne na sluznicah, ko pa se nekontrolirano razmnožijo, povzročijo težave. Pri spolnem odnosu se prenesejo na partnerja. Moški običajno nimajo težav, lahko pa se pojavijo pekoči, rdečkasti, deloma z belkastimi oblogami pokriti izpuščaji na penisu. Pri ženskah se običajno pojavi srbenje spolovila. Sluznica je pordela, iz nožnice pa se pojavi bel, sirast izcedek. Za zdravljenje uporabljamo kreme in vaginalne tablete.

Ob spolnih odnosih se prenašajo tudi **sramne uši**, ki živijo na dlakah spolovil in povzročajo močno srbenje. Ob skrbnem pregledu na dlakah najdemo tudi gnide. Zdraviti moramo vse okužene osebe in poskrbeti za ustrezno higieno posteljnega perila (pranje na 95 stopinj C).

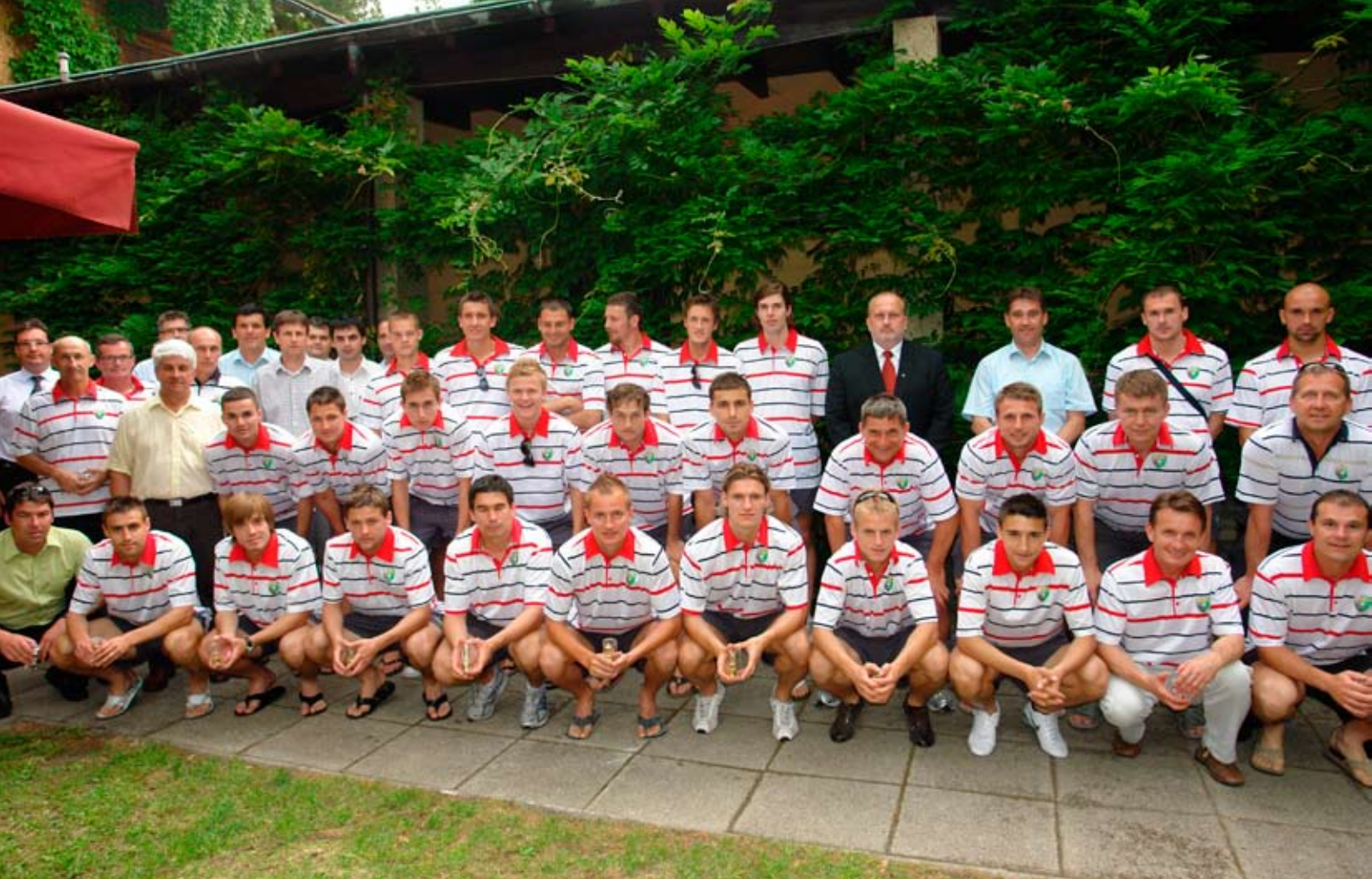
Vnetje nožnice in sečil lahko povzroči tudi **Trihomonas vaginalis**. Moški običajno nimajo težav. Redko pride do vnetja ustja sečnice in pekoče bolečine pri uriniranju. Pri ženskah se po nekajdnevni inkubaciji pojavi smrdeč, penast izcedek iz nožnice, ki ga spremljata srbenje zunanega spolovila in bolečina pri uriniranju.

Naj bo maj lep, poln cvetja in ljubezni. Poskrbimo zase, za zdravje in varen seks. Pred spolnimi odnosi moramo vedeti, ali je partner zdrav. Nikar ne menjajte partnerjev, če pa je to neizbežno, uporabite kondom. Pa srečno!

Janez Poles

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE, OBMOČNO ZDRUŽENJE VELENJE, VABI V JUNIJU NA TELE KRVODAJALSKE AKCIJE IN SREČANJE!

datum	akcija	kraj
3. junij	krvodajalska akcija za Lokovico	avtobus pelje v Slovenj Gradec
6. junij	srečanje krvodajalk in krvodajalcev Šaleške doline	v Gaberkah pod kozolcem od 17. ure dalje
18. junij	krvodajalska akcija	avtobus pelje v Maribor

PRIJETNO PRESENEČENJE PRVE LIGE

Takšno oznako je dobil Rudar že mnogo pred koncem letošnjega nogometnega prvenstva Telekom. In prav gotovo si ga je zaslužil, saj se je po vrnitvi v 1. slovensko nogometno ligo hitro vzpenjal na lestvici in sezono 2008/09, v kateri je zabeležil tudi 60 let delovanja, zaključil na 3. mestu. Zbral je 54 točk.

Marijan Pušnik po zadnji tekmi 23. maja v Lendavi, ko je Rudar v odločilni tekmi za končno uvrstitev na lestvici premagal Nafto z 1:0, ni skrival zadovoljstva.

Marijan Pušnik: »Ne samo, da sem zadovoljen, navdušen sem! Pred začetkom sezone so nas mediji in trenerji 1. lige uvrščali na zadnje mesto ter nam napovedovali ponovni izpad iz lige. Članek s to vsebino je visel v naših garderobah do danes, zdaj pa ga lahko z veseljem spravimo v arhiv. Rudar je v prvi sezoni, ko se je ponovno uvrstil v 1. ligo, osvojil odlično 3. mesto in se s tem kvalificiral za tekmovanje v pokalu Evropske nogometne zveze UEFA (po novem imenova-

no Liga Evropa, op. p.).

Hvala upravi, našim zvestim navijačem in vsem, ki so kakorkoli pomagali, da smo dosegli tako fantastičen uspeh.«

Rudar: »V čem so bili nogometaši Rudarja boljši od drugih moštev?«

Pušnik: »V nogometni igri. Šest ekip je, ki smo jih premagali dvakrat ali trikrat, nekatere celo štirikrat. Na igrišču smo dokazali, da si 3. mesto zaslužimo. Igrali smo agresivno, dobro, ustvarjali smo si veliko priložnosti. Tudi obramba je bila v drugem delu prvenstva močna, granična, malo pa nam še manjka v napadu. Hvala fantom za borbenost, profesionalen odnos in za vse, kar se je dogajalo v

prvenstu.«

Rudar: »Načrtujete v moštvu kakšne spremembe?«

Pušnik: »Za to je predvsem zadolžena uprava in njen športni direktor. Marsikaj je odvisno od denarja. Sledila bo analiza sezone, v kateri bomo pogledali, katera mesta v moštvu so deficitarna, slabo zasedena. Po mojem mnenju je to napad, saj po odhodu Edina Junuzovića nismo več toliko zadevali. Želim si dve ali tri okrepitve v konici napada. Sicer pa so menjave v nogometu normalne – nekateri igralci gredo, si želijo več, drugi postanejo prestari, prepočasni ... Normalne so spremembe, a menim, da bo večina

ekipe Rudarja ostala ista.«

Rudar: »Kako boste preživel odmor do naslednje sezone? Verjetno so se načrti nekoliko spremenili, saj se je Rudar uvrstil v tekmovanje enega od evropskih pokalov, prva tekma pa je že 2. julija.«

Pušnik: »Ne, vse imamo načrtovano dolgoročno, ne glede na to uvrstitev ali na razplet našega prvenstva. Trenirali bomo do konca maja, preizkušali nove igralce, sedanji bodo poskrbeli za regeneracijo, privoščili si bodo dopust, seveda vsak s svojim načrtom treninga, priprav, fitnesa in teka. Odločili smo se, da ponovno pričnemo s treningi 15. junija.«

Tudi kapetan **Almir Sulejmanović, Braço**, je bil po zmagi v Lendavi in ob koncu prvenstva zelo zadovoljen: »Veseli smo vsi in vsem soigralcem čestitam! V Lendavi smo garali 90. minut in zaslužen zmagali. Mislim, da se naši najmlajši nogometaši niti ne zavedajo, kako velik uspeh je doseženo 3. mesto. Ponovili smo največje doseženo mesto na lestvici, ob tem smo se uvrstili v evropsko tekmovanje.

Vse to so rezultati dobrega dela na treningih in dobrih razmer, ki nam jih omogoča vodstvo kluba. Ponosen sem na klub in na soigralce.

Hvala navijačem Velenjskim knapom in vsem drugim, ki nas spodbujajo in navijajo za nas na tekmah na domačem stadionu in na gostovanjih. Vsi smo zadovoljni, da so tribune polne in prav je, da se skupaj veselimo uspeha NK Rudarja.«

DK

NK RUDAR VABI NA 3. CVIKLOV MEMORIAL

**v soboto in nedeljo,
6. in 7. junija 2009.**

Sodelujejo mladinske ekipe NK Rudar Velenje, NŠ NK Maribor, MIK CM Celje in NŠ Poli Drava.

Program:

sobota 6. junij

15.30 – Veteranska tekma : NK

Rudar – NK Šmartno

16.45 – Otvoritev turnirja

17.00 – MIK CM Celje : NŠ Poli Drava

19.00 – Rudar Velenje : NŠ NK Maribor

nedelja 7. junij

14.30 – ŽNK Rudar Škale : ŽNK Ptuj

16.00 – poraženec 1 : poraženec 2

18.00 – zmagovalec 1 : zmagovalec 2

EVROPA, PRIHAJAMO!

Ob velikem uspehu, ki so ga nogometaši Rudarja dosegli s 3. mestom na lestvici 1. SNL Telekom in s tem z uvrstitvijo v tekmovanje Lige Evropa, je direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved pripravil 25. maja za člansko moštvo, trenerje in upravo NK Rudar sprejem v Vili Široko.

Ob čestitkah za uspeh je poudaril, da je za NK Rudar izjemno leto. Poleg tega, da je klub v tej sezoni praznoval 60 let delovanja, se je uvrstil v 1. ligo, nato pa so igralci in trener z izjemno borbenostjo, s pripravljenostjo za igro, trdim delom in z moštvenim duhom osvojili 3. mesto.

»Praktično v enem letu ste iz 2. lige prišli pred vrata Evrope,« je dejal dr. Medved in nadaljeval: »Nogomet je moštvena igra in v tem ste zelo podobni zaposlenim v premogovniku. Tudi če je v moštvu izjemen posameznik, potrebuje dobre soigralce. Prav tako pa posameznik v jami ne more sam ničesar narediti, odkopno moštvo pa lahko naredi praktično vse. To smo v našem premogovniku že večkrat dokazali.«

Direktor je izpostavil tri dejstva, s katerimi je pri NK Rudarju najbolj zadovoljen: da klub v vseh selekcijah združuje več kot 300 mladih nogometašev, da nogometaši dosegajo dobre športne rezultate ter da so tribune stadiona polne.

Športno društvo Skupine Premogovnik Velenje vabi vse svoje člane na

8. ŠPORTNE IGRE

**v soboto, 6. junija 2009, na igriščih športnega centra Jezero.
Začetek ob 8.45 na ploščadi pred Restavracijo Jezero.**

Tekmovanja:

- mali nogomet na umetni travi (ekipa 5+1),
- odbojka na mivki, moški in ženske (ekipa 3),
- košarka (ekipa 3),
- tenis (dvojice, moški in ženske),
- mini golf (posamezno),
- rafting (ekipa obrati),
- pikado (posamezno),
- streljanje z lasersko puško (posamezno),
- gokart (posamezno),
- virtualni bowling (posamezno).

Družabne igre:

- otroška delavnica (vrtec od 9.30 do 13.30),
- vožnja s čolni,
- golf – seznanitev z igro na vadbišču,
- pohod na Jakca,
- razglasitev rezultatov,
- družabne igre.

Prijave udeležencev sprejemamo do **četrтка, 4. junija pri Športnem društvu, telefon 899 6424. Prijavnina 3 €.**

Vsak udeleženec ob prihodu prejme rogljič, majico ŠD, blok za enolončnico in napitek. Tekmujejo lahko člani, ki so stari nad 18 let. Vsak udeleženec tekmuje na lastno odgovornost.

Posebej vabimo družine (najmanj 3 člani), izmed katerih bomo izžrebali dobitnika podaljšane vikend paketa v Termah Olimia! Starši pripeljite otroke, zabavali se bodo z družabnimi igracimi in v otroških delavnicah!

Ob športnih aktivnostih in na zaključku iger nas bo zabaval DJ!

ŠPORTNE IGRE SLOVENSKE ENERGETIKE

V soboto, 23. maja, se je v Ljubljani odvijalo športno srečanje proizvajalcev električne energije Slovenije. Gostiteljica je bila Termoelektrarna-toplarna Ljubljana, na igrah pa je sodelovalo 12 ekip, med njimi tudi Premogovnik Velenje.

Osrednje prizorišče je bil Športni park Kodeljevo, tekmovalce v 10 športnih panogah pa so gostila tudi športna prizorišča v drugih delih Ljubljane. Fantje in dekleta so merili moči v badmintonu, kegljanju, košarki, namiznem tenisu, nogometu, odbojki, streljanju z zračno puško, ribolovu, pikadu in tenisu. Na tekmovališčih je bilo živahno, mnogi so merjenje športne moči in sreče vzeli zelo zares in se potrudili po svojih najboljših močeh. Vse to se je najbolj sešlo prav našim tekmoval-

kam in tekmovalcem, saj je Premogovnik Velenje znova zbral največ najvišjih uvrstitev in osvojil 1. mesto. Le dve točki za njim so zaostali kolegi iz JE Krško, tretji pa so bili tekmovalci iz TE Šoštanj.

Premogovnikove ekipe so osvojile tri prva mesta, in sicer v namiznem tenisu, streljanju in nogometu ter tri druga – v badmintonu, ribolovu in tenisu. Odbojkarji so zasedli tretje mesto, košarkarji peto, kegljači šesto in metalke pikada deveto.

VIRTUALNI BOWLING

20. in 21. aprila je Športno društvo izvedlo tekmovanje v virtualnem bowlingu. Rezultati:

ŽENSKE EKIPNO: **1. HTZ 325 točk**, 2. Strokovne službe 306.

MOŠKI EKIPNO: **1. HTZ 535 točk**, 2. Strokovne službe 490 točk, 3. Klasirnica 476 točk, 4. J. transport in OUTN 439 točk, 6. Priprave 422 točk, 7. Proizvodnja 411 točk, 8. ESD 403 točke, 9. Praktično izobraževanje 402 točki.

ŽENSKE POSAMEZNO (tekmovalo je 8 tekmovalk iz dveh

obratov): **1. Zlatka Svitlica, HTZ 135 točk**, 2. Irena Lukaček, SS 120 točk, 3. Diana Janežič SS in Darja Korez HTZ 105 točk.

MOŠKI POSAMEZNO (tekmovalo je 35 tekmovalcev iz devetih obratov): **1. Andrej Goršek, HTZ 229 točk**, 2. Jože Janežič, SS 180 točk, 3. Slavko Lipičnik, Klasirnica 178 točk, 4. Janez Koren, HTZ 163 točk, 4. Sandi Drev, Klasirnica 163 točk, 6. Matjaž Kovač, SS 159 točk, 6. Boris Brusnjak, J. transport 159 točk, 8. Robert Bajsič, OUTN 158 točk, 9. Zvonko Koželjnik, J. transport 157 točk, 10. Aleksander Oder, Priprave 153 točk.

Nagradna križanka Rudarski oktet

					AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	FRANCOSKI PESNIK (ARTHUR)	ŽENSKA, KI KAJ IZNAJDE	25. IN 19. ČRKA		GESLO	OLOF PALME	AMERIŠKI JAZZIST (KING) COLE	NEKDANJI EGIP. DRŽAV- NIK SADAT	KDOR IMA RJAVE LASE	GRŠKA BOGINJA, ZEVSOVA ŽENA
					OSNOVNO ŽIVLO AŽUJEV				VLADAR MEDVED KOSMATINEC, MEDOJED						
					IZSTOP										
					MARIJA NABLOCKA			ALBERTO TOMBA PREDAJA			MATERIJA ELEMENT, KI NI KOVINA				
					PRAVNIK IN PROFESOR (LJUBO)							AMERIŠKA IGRALKA GARDNER IZVIR			
					ŽITO, KI DA SIVO MOKO MANJŠA ZVER					EVROPSKA VALUTA KDOR POBIRA SMETI					KRADLJIVA PTICA
													LEOPOLD SUHODOLČAN PRENOČITEV		
MISELNOST, KI TEMELJI NA RASNEM RAZLIKOVANJU	NALEPNICA	KRISTALNA, V VODI TOPNA SNOV	LUJAK	PLESEN VINSKE TRTE ELKE SOMMER					NA LADJI ZAPOSLENA OSEBA LOJZE SPACAL						
NEHOTEN ODGOVOR ORGANIZMA NA DRAŽLJAJ							BOLG. PISAT. (DIMITUR) INDIJSKO MESTO ZA REKO IND					ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA LESENA POSODA			
BREZBOŽNIK						SELEN IT. MESTO NA JUŽNEM TIROLSKEM			PRIPRAVA ZA STISNJENE GUMIJASTE CEVI						
PRIZORIŠČE SINJSKE ALKE				DRAMATIK FILIPČIČ TEKOČA SEŠTA- VINA SADEŽA					RAZLIČICA ŽENSKEGA OSEBNEGA IMENA ANA STROKOVNJAK ZA TAKTIKO						
NAŠ KOREO- GRAF OTRIN			VRVICA PRI SVEČI						ESTONSKI PISATELJ (MATS) NIKEJ					NAJVIŠJA ZMAGA PRI TAROKU	NITAST IZRA- STEK NA KOŽI SEŠALCEV
ZELIKA			OTRDELO MESTO NA TELESU PEVEC PEŠTNER								AMERIŠKI GLASBENIK GARFUNKEL	ZEMLJIŠKA POSEST V FEVDALIZMU			
ELIZABETH TAYLOR		RUMENO RJAVA BARVA VELIKA SKALA					RJAVA KRAVA Z BELIMI LISAMI NASELJE					POJAV NA VODI TRENJE, FRIKCIJA			
MAZAVA SNOV				INKOVSKI VLADAR HOKEJIST ZUPANČIČ				ITAL. LUKA KIT SAMOROG					SOLMIZACIJ- SKI ZLOG LIDIJA OSTERC		
	NEBESNA KROGLA	JUŽNOAM. JASTREB FR. IME ZA ŽENEVSKO J.						NITROCELU- LOZNI LAK RAZVALINA							
POŽELENIJE			ILJA ERENBURG SOSEDA IRAKA			ORIENT. RIŽEVO ŽGANJE					KRASTAČA (POGOVOR.)				
NAŠ PESNIK (ANTON) DEV						JURČEK (REDKO) AMERIŠKA IGRALKA WEST				BRITANSKI GLASBENIK (BRIAN)	Nagradna križanka Rudarskega okteta Geslo napišite na dopisnico in jo pošljite do 19. junija 2009 na naslov: uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Parti- zanska 78, 3320 Velenje. Trije reševalci bodo prejeli novo zgoščenko Rudarske- ga okteta.				
ARABSKI KNEZ				ERNA MUSER		SLIKAR ŠUBIC IVAN TAVČAR									
POŠKODBA TKIVA				MESTO NA JZ OTOKA TAJVAN											
NEKDANJI SEKRETER OZN (KOFI)				AVION											

Rešitev nagradne križanke SPESS, objavljene v Rudarju 4/2009, je geslo: »**Sindikat Premogovnika Velenje**«. Nagrajenci so Stanko Kovačević, Šoštanj, Damir Huremović, Velenje in Jože Vrečko, Rečica ob Savinji. Praktične nagrade sindikata bodo prejeli po pošti. Čestitamo!

Studio Htz

**Nova fotokopirnica
na Šlandrovem trgu 32
v Žalcu**

**Nudimo vam kopiranje,
oglaševanje, grafično dejavnost,
skeniranje, elektronsko arhiviranje,
vezavo dokumentov.**

**Obiščite nas - do konca junija letos vam
nudimo 20 % otvoritveni popust.**

**HTZ Velenje, I. P., d. o. o.
Partizanska cesta 78, Velenje
www.htz.si**

